

Aan: De Raad der Gemeente
Rijswijk
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Postbus 121 2600 AC Delft
015-251 22 80
secretariaat@librijn.nl
www.librijn.nl
Papsouwseleen 119 d
2624 AK Delft

20 mei 2019

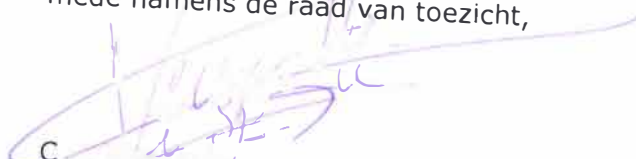
Delft:
Betreft:
Uw kenmerk:
Oms kenmerk:
Informatie bij:
Telefoon
Email

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bijgaand ontvangt u ter kennisname het jaarverslag 2018 van Librijn openbaar onderwijs, bestaande uit het bestuursverslag, de jaarrekening en de accountantsverklaring.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
mede namens de raad van toezicht,

C

Jaarverslag 2018

Inhoud

<i>Jaarverslag 2018</i>	1
<i>Bestuursverslag 2018</i>	4
1. Voorwoord	5
2. Onderwijs en ontwikkelingen.....	6
2.1 Onderwijs op scholen	7
2.2 Passend onderwijs	16
2.3 Onderwijsachterstanden	17
2.4 Bewegingsonderwijs.....	18
2.5 Kopklas	18
2.6 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg.....	18
2.7 Hrm en leraren.....	21
2.8 Huisvesting	21
3. Verslagen en terugblik Strategisch Beleidsplan 2014-2018.....	24
3.1 Verslag Raad van Toezicht	24
3.2 Verslag Bestuurder	25
3.3 Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschaps raad 2018	28
3.4 Terugblik Strategisch Beleidsplan 2014-2018	31
4. Librijn, organisatie en bedrijfsvoering.....	33
4.1 Organisatie	33
4.2 Medewerkers.....	33
4.3 Vertrouwenspersoon en contactpersonen veilige school	36
4.4 Klachten, bezwaar en beroep	36
4.5 Publiciteit en communicatie.....	36
4.6 Bedrijfsvoering	37
4.7 Horizontale en verticale verantwoording	37
4.7.1 Informatie over Raad van Toezicht en Bestuurder.....	38
5. Financieel verslag	39
5.1 Exploitatie	39
5.1.1 Baten.....	40
5.1.2 Lasten.....	41
5.1.3 Resultaat.....	42
5.2 Balans.....	42
5.3 Continuïteitsparagraaf.....	43
5.4 Risico's.....	46
5.4.1 Vermogensbehoefte	48
5.4.2 Investerings en financieringsbeleid	49
5.5 Kengetallen.....	50
Bijlage 1	52
<i>Jaarrekening</i>	57

<i>Overige gegevens</i>	88
-------------------------------	----

Bestuursverslag 2018

1. Voorwoord

Dit document is het bestuursverslag en de jaarrekening over het jaar 2018. De indeling weerspiegelt waar we voor staan: onderwijs voorop! Wat niet direct zichtbaar, en wel van belang is, is dat dit jaarverslag een document van velen is. Omdat we graag laten zien waar wie mee bezig zijn. Onderwijs is immers niet iets van een onderwijsstichting alleen. Onderwijs is leerlingen voorbereiden op hun toekomst, in alle verscheidenheid.

In dit verslag verantwoorden wij ons over wat wij in 2018 hebben gedaan. Conform wettelijke maatstaven, op hoofdlijnen en gedetailleerd met financiën. En dat is goed. Maar dagelijks zijn we met kinderen, hun ouders en verzorgers, betrokken instanties en dienstverleners, bezig met het laten groeien en bloeien van kinderen. Die ontmoeting, dat gesprek, daar is de echte verantwoording.

We nodigen u dan ook van harte om mee te doen. Op onze scholen, in interactie met ons, om samen bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen. We hopen dat dit document daaraan bijdraagt. Veel leesplezier!

2. Onderwijs en ontwikkelingen

“Lerende kinderen ons doel, onderwijs ons vak”. Met dat motto heeft de stichting Librijn voor Openbaar Onderwijs zich in 2018 ingezet voor ruim 3000 kinderen in Delft en Rijswijk. Met 296 medewerkers, geven wij op 15 verschillende scholen ieder kind de mogelijkheid om zich te ontwikkelen; met ruimte en respect voor verschillen.

Die ruimte zien we terug in het ruime onderwijs aanbod, in de verschillende karakters van de scholen en de spreiding over de wijken en buurten van de gemeenten Delft en Rijswijk.

Missie

Door onze overtuiging dat alle kinderen vanuit hun eigen ontwikkelkracht streven naar zelfrealisatie en autonomie, willen wij aansluiten bij de talenten van elk kind en dagen het uit om maximaal tot leren te komen. Wij realiseren een breed en divers onderwijsaanbod. “Lerende kinderen is ons doel en onderwijs ons vak”. Vandaar onze missie: Librijn, stimulerend onderwijs

Visie

“Lerende kinderen ons doel, onderwijs ons vak”. Onderwijs gaat over het leren van kinderen. Leren doen de kinderen zelf en wij zien het als onze opdracht om onderwijs aan te bieden dat de kinderen helpt om krachtig tot leren te komen. Wij stimuleren kinderen om zich maximaal te ontwikkelen op cognitief, emotioneel en sociaal gebied. Wij helpen kinderen opgroeien tot gewaardeerde, kritische en zelfstandige burgers, die zichzelf kunnen en mogen zijn in de maatschappij. Wij vertrouwen kinderen en daarom hebben de scholen een open, positieve houding naar de kinderen. Kinderen voelen zich gezien en gehoord, gewaardeerd en bevestigd.

Librijn zorgt er voor dat haar leerkrachten in staat zijn om leer-processen op verschillende vakgebieden op een gedifferentieerde wijze te ontwerpen, aan te bieden, te begeleiden en te evalueren om zodoende een krachtige leeromgeving te bewerkstelligen. Een leeromgeving die warm, geborgen en voorspelbaar is en waar kinderen zich welkom en veilig voelen op basis van wederzijds respect.

Wij ervaren het realiseren van het beste onderwijs voor elk kind als een grote verantwoordelijkheid. In eerste instantie zijn het de ouders die ons het vertrouwen geven dat wij het beste in hun kind naar boven brengen. Ouders vertrouwen ons hun kind toe. Naast onze verantwoordelijkheid naar de kinderen, voelen we dan ook zeer nadrukkelijk de verantwoordelijkheid om samen met de ouders de ontwikkeling en het leren van hun kind te begeleiden.

Onderwijs is essentieel voor de toekomst van Nederland en daarom investeren we in goed onderwijs voor elk kind. De scholen van Librijn staan midden in de samenleving en we voldoen aan de maatschappelijke wensen en eisen die aan ons worden gesteld. Wij streven ernaar de middelen die aan ons worden toegekend zo goed mogelijk in te zetten ten behoeve van het lerende kind en zien de (lokale) overheid als partner in het realiseren van het beste onderwijs.

De belangrijkste pijlers voor goed onderwijs uit onze visie zijn: • een warme, veilige en stimulerende leeromgeving; • kinderen ondersteunen en begeleiden in hun groei naar zelfstandigheid; • het lerende kind staat centraal; • inzet op de brede ontwikkeling van de kinderen; • onderwijs maak je samen (ouders, overheid en school); • we zijn een lerende organisatie die een hoge kwaliteit nastreeft.

2.1 ONDERWIJS OP SCHOLEN

Het openbaar onderwijs laat zich het beste zien op de scholen. Daarom geven we per school een indruk van wat er gebeurde in 2018. De volgorde van de scholen volgt een lijn van noord naar zuid op de kaart.

Leerlingaantallen	1-okt 2018	1-okt 2017	1-okt 2016	1-okt 2015	1-okt 2014
Daltonschool 't Prisma	187	185	183	182	167
OBS Nicolaas Beets	220	217	213	219	219
Steenvoordeschool	310	331	344	375	364
De Bazaar (AZC school)	59	47	0	-	-
Wethouder Brederodeschool	228	229	224	218	220
Montessorischool Parkrijk	44	-	-	-	-
Parkschool	135	146	147	134	162
De Schatkaart	75	76	59	69	67
Delftse Daltonschool	97	105	93	87	82
Freinetschool Delft	452	446	438	438	429
Eglantier Voorhof ^A	356	364	357	350	342
Montessorischool Jan Vermeer	427	424	417	404	392
Simon Carmiggelschool	198	181	172	161	170
De Eglantier Tanthof	174	178	178	175	184
De Elsenburgschool (SBO)	81	68	63	73	85
De Bouwsteen (SBO)	0	0	40	55	50
Totaal	3043	2997	2928	2940	2933
Basisonderwijs	2962	2929	2825	2812	2798
Speciaal Basisonderwijs	81	68	103	128	135

OBS Nicolaas Beets

Midden in het park Cromvliet staat het karakteristieke schoolgebouw waar de obs Nicolaas Beets is gevestigd. Een buurtschool met modern en op de toekomst gericht onderwijs. Het geboden adaptieve onderwijs richt op ontwikkeling van talenten van kinderen door een actueel en zo gevarieerd mogelijk aanbod van moderne leermiddelen, materialen en activiteiten.

We dagen de leerlingen uit om op hun eigen niveau te leren. We differentiëren tijdens de instructie, op het tempo en niveau en tijdens de verwerking. Om lesdifferentiatie verder te ontwikkelen zijn we in het schooljaar 2017-2018 gestart met het gebruik van Snappet in de groepen 4 t/m 8. Snappet is een ICT platform dat dynamisch en adaptief onderwijs voor de gehele klas mogelijk maakt.

Naast de ontwikkelingen op het cognitieve vlak vinden we het ook belangrijk om aandacht te besteden aan de creatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Zo zijn we in het schooljaar 2017-2018 gestart met de Kanjertraining. De Kanjertraining gaat er vanuit dat ieder kind mag zijn zoals

die is, maar dat bepaald gedrag niet wenselijk is. Door de samenwerking tussen school-kind-ouder wordt ongewenst gedrag aangepakt en gewenst gedrag gestimuleerd.

Het International Primary Curriculum (IPC) heeft een belangrijke plaats in het onderwijs. IPC is een eigentijds en internationaal herkend curriculum voor het basisonderwijs dat kinderen stimuleert om beter te leren en hun talenten en vaardigheden te ontdekken en ontwikkelen. Binnen IPC hebben de creatieve vaardigheden van de leerlingen in het schooljaar 2017-2018 een meer prominente plaats gekregen.

De obs Nicolaas Beets heeft een nauwe samenwerking met de Stichting Rijswijkse Kinderopvang (SRK). Naast de samenwerking met de peuterspeelzaal 'Bij Ons' en de voor- en naschoolse opvang is in 2018 ook gestart met de samenwerking in de tussenschoolse opvang. Door de inzet van een combinatie van vrijwilligers en pedagogische medewerkers wordt gewerkt aan een professionele opvang van de kinderen tijdens de lunchpauze.

Daltonschool 't Prisma

Door flinke investeringen in de kwaliteit van het onderwijs en aandacht voor ontwikkeling van leerkrachten zijn er goede resultaten bereikt. De opbrengsten van de eindtoets van het schooljaar 2017-2018 zijn weer voldoende; en na de visitatie door de Nederlandse Daltonvereniging ontving de school de speciale vermelding 'Parel van het Dalton onderwijs'. Om dit mooie succes te vieren hebben we met alle kinderen en ouders/verzorgers een gebakje gegeten.

In het Dalton onderwijs is autonomie van leerlingen een belangrijke pijler. Er is veel aandacht voor intrinsieke motivatie van leerlingen. We werken met inschrijffijsten voor verlengde instructies waarbij leerlingen eigen keuzes maken; daarvan zagen we meteen resultaat. In april 2018 is de IEP eindtoets door groep 8 met voldoende resultaat gemaakt! Deze werkwijze, zelf inschrijven voor verlengde instructie, is na de zomervakantie uitgebreid naar de groepen 5 t/m 8. Ook in deze groepen zagen we de opbrengsten voor methodetoetsen stijgen en de leerlingen zijn veel meer eigenaar van hun leerproces.

Ook was er veel aandacht voor de professionele ontwikkeling van het onderwijzende team. De coördinatoren/specialisten van vakgebieden hebben een grote rol gekregen binnen de organisatie. Zij verzorgen theoretische input aan het team, geven inhoudelijke bijeenkomsten, houden klassenbezoeken met feedback gesprekken, brengen punten in op de vergaderingen, schrijven beleid en adviseren de locatiedirecteur over de huidige stand van zaken maar ook over doelen voor de toekomst. Daarnaast hebben we een teamtraining gevolgd op het gebied van begrijpend lezen. Deze werd afgerond voor de zomervakantie en de leescoördinator heeft hier een belangrijke rol in gespeeld. Zij heeft n.a.v. deze teamtraining een jaarplan geschreven en borgt de gemaakte afspraken.

Librijn heeft een actief programma om nieuwe leraren voor te bereiden. 't Prisma is voor Librijn een van de opleidingsscholen waar in 2018 2 eerstejaars Pabostudenten, 1 leraar-in-opleiding (LIO) stagiaire en 2 zij-instromers in opleiding waren. Dit vraagt heel wat van onze coach in de school, maar ook van alle betrokkenen.

In de zomervakantie is begonnen aan de bouw van het nieuwe schoolgebouw. Nadat we enkele jaren terug door een brand moesten uitwijken naar het huidige tijdelijke gebouw, zullen we in het derde kwartaal van 2019 een nieuw gebouw betrekken in het Rembrandtkwartier.

AZC-school de Bazaar

De school De Bazaar op het Asielzoekerscentrum (AZC) in Rijswijk is met recht een bijzondere school. Terwijl de ouders in de laatste fase van hun asielprocedure zitten, laten wij kinderen zichzelf zijn. Met

veel aandacht hoe het is om in Nederland te leven. En door rekening te houden met het vele dat deze kinderen vaak al hebben meegemaakt.

Terwijl er veel verloop is (het afgelopen schooljaar waren er 98 inschrijvingen en 88 uitschrijvingen), zijn er mooie onderwijskundige ontwikkelingen. De school is doorspekt met taal, wat door het hele gebouw te zien is en het team heeft het NT2 onderwijs goed onder de knie. Er wordt op allerlei manieren geleerd maar het beste werkt door te laten doen, het te laten beleven, ook buiten de school. Daarnaast is er veel aandacht voor de sociaal/emotionele ontwikkelingen van kinderen en Nederlandse normen & waarden, waaronder acceptatie van andersdenkenden en andersgelovigen en wat het betekent om in een multiculturele samenleving te leven.

Dit vraagt veel van leerkrachten, zij moeten zich steeds aanpassen aan de veranderende samenstelling van de groep en de groepsdynamiek. Het team investeert flink in eigen ontwikkeling: teamtrainingen, lerarenbeurs, Intern Begeleider (IB) opleiding en korte cursussen.

We zijn blij met het sportproject Haaglanden Beweegt dat we samen met de Steenvoordeschool uitvoeren. Natuurlijk voor het sporten maar ook voor de ontmoeting die plaatsvindt tussen de kinderen van beide scholen. Daarnaast omarmen we projecten van het Nederlands Danstheater, BNN/Vara en Warchild/Unicef die vooral plezier in dans, muziek en spel stimuleren maar die ook gelegenheid bieden om emoties te verwerken en om je talent te ontdekken.

Hoewel we alle kinderen op het AZC graag op school zouden hebben, lukt dat niet altijd. Er worden soms meer gezinnen geplaatst op het AZC dan er plekken zijn op school. En het AZC is een tijdelijke voorziening, in het voorjaar 2019 wordt duidelijk of het AZC en daarmee De Bazaar tot 2021 open blijft. Het COA en de gemeente Rijswijk moeten daarover besluiten.

En wat echt bijzonder was, was ons kerstdiner: alle kinderen genoten van allerlei fantastische gerechten uit de hele wereld. Meer dan 50 ouders hadden de gerechten gemaakt en aten mee. Hartverwarmend!

SBO de Elsenburg

Deze school voor Speciaal Basis Onderwijs richt zich op kinderen die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben op cognitief, sociaal empathisch gebied. Ze biedt expertise die op de reguliere scholen niet voldoende voorhanden is.

Voor de Elsenburg was 2018 een mooi en ook een bewogen jaar! Zoals een toename van het aantal kinderen met 13, een wisseling van schooldirectie en een onderzoek van de Onderwijsinspectie.

Het versterken van ons rekenonderwijs en het begrijpend lezen hebben afgelopen jaar veel aandacht gehad. Ook hebben we onze aanpak voor sociale vorming PBS (Positive Behaviour Support) aangescherpt.

In november 2018 kondigde de locatiedirecteur aan dat zij elders een baan had geaccepteerd. Gelukkig hebben we een nieuwe passievolle directeur kunnen aantrekken. Zij start in maart 2019. In de tussentijd is deze rol waargenomen door een van de clusterdirecteuren.

Wethouder Brederodeschool

De WBS is een school met veel betrokkenheid van ouders en vrijwilligers. Niet alleen kinderen uit de directe omgeving bezoeken de school maar ook kinderen uit andere wijken van Rijswijk. Een klein percentage komt uit Den Haag, het Westland en Delft.

Onze school kenmerkt zich door modern klassikaal onderwijs bewezen effectieve lesmethoden aan homogene leeftijdsgroepen vanaf groep 3. In de kleutergroepen zijn de leerlingen van groep 1 en 2 gemixt. De instructies van taal, rekenen en spelling vanaf groep 1 t/m 8 wordt op 3 niveaus gegeven met interactieve lesstrategieën zoals coöperatieve werkvormen en wisbordjes. Voor kleuters is er de mogelijkheid voor extra taalondersteuning, onder schooltijd en voor de meerbegaafden is er de mogelijkheid deel te nemen aan uitdagende lessen, het leren leren en het werken aan een groeimindset in het WBS-Lab.

De werkdrukmiddelen hebben we dit schooljaar besteed aan het wekelijks inhuren van Trias. Zij verzorgen voor de leerlingen lessen muziek, dans, theater en handvaardigheid. Het mes snijdt hier aan 2 kanten; de leerkracht hoeft de les niet voor te bereiden en te geven, waardoor tijd beschikbaar komt voor andere zaken en de leerlingen krijgen creativiteitslessen van vakdocenten. De nieuwe methodes voor WO (Blink) en begrijpend lezen (nieuwsbegrip) zijn geïmplementeerd. De school heeft een aantal specialisten in huis op het gebied van taal, rekenen, gedrag en ICT. In het kader van Librijn Opleidingsschool is er een coach voor startende leerkrachten.

De school heeft een voor- en naschoolse opvang buiten de school, waar zij nauw mee samenwerkt. Vrijwel alle leerlingen maken gebruik van de overblijf. Voor de overblijf maken we gebruik van vrijwilligers en medewerkers van Partou.

Daarnaast zijn er allerlei naschoolse activiteiten om kinderen de kans te geven kennis te laten maken met verschillende activiteiten en om aan te sluiten bij de interesses van de kinderen. Afgelopen jaar hebben schaken, tekenen en sport centraal gestaan. In 2018 hebben we tijdens de "Rijswijkse week van de opvoeding" een avond voor ouders georganiseerd waarbij de ouders diverse workshops konden volgen, zoals gamen, puberbrein, mindset, echtscheiding, gezonde leefstijl etc.

Gezondheid krijgt veel aandacht. Ons groene schoolplein is uitgebreid met de 14 regels van Johan Cruijff. Met het geld van de sponsorloop hebben we een nieuwe schommel aangeschaft. We hebben schoolfruit aangevraagd en deze ook gekregen. Het was een succes, waardoor we dit, zo lang het kan, jaarlijks zullen gaan aanvragen. De schoolzone is door de gemeente Rijswijk in werking gezet en gerealiseerd.

De groepen 3 en 4 zijn voorzien van nieuw meubilair. Er heeft een kleine verbouwing in de school plaatsgevonden waardoor we nu een extra ruimte hebben voor het begeleiden van leerlingen (denk aan SMW, logopedist, arrangementen etc.). En om aan de wens van de Junior MR (JMR) te voldoen om boeken vanuit school te kunnen lenen heeft onze timmer-opa samen met de JMR een minibleb gemaakt. Deze is ook in gebruik genomen na een feestelijke onthulling!

Brede School Steenvoorde

Met 320 leerlingen met diverse achtergronden, uit verschillende lagen van de bevolking en vanuit diverse komaf, is het een voorbeeld van een multiculturele samenleving. Kinderen leren en werken samen in de veilige omgeving van onze school. En dat maakt trots.

Na een onrustige periode, met veel wisselingen in het personeelsbestand medio 2018, is er nu weer een bevlogen team bestaande uit ervaren leerkrachten aangevuld met nieuwe enthousiaste gezichten. Er is ingezet om ouders op een andere en vernieuwende wijze bij de school te betrekken te informeren. Via de digitale school-oudercommunicatie app (SchouderCom) worden ouders geïnformeerd door leerkrachten.

Aandacht voor het kind staat centraal bij de startgesprekken. Er is gekozen voor een nieuwe vorm waarbij het kind ook aanwezig is tijdens het gesprek; daardoor wordt het kind betrokken bij zijn/haar

ontwikkeling. We zijn trots op onze nieuw gevormde ouderraad, betrokken MR-ouderleden en ouders die mee hebben gesproken en gedacht tijdens de ouder-panelbijeenkomsten.

Ook qua professionele ontwikkeling is er niet stilgezet, zo heeft er een scholingstraject op teamcommunicatie plaatsgevonden, is het team geschoold voor de inzet van de boekenkring en is er verder samen geleerd over het gebruiken en de inzet van coöperatieve werkvormen. De nieuwe taalcoördinator is in schooljaar 2017-2018 met de desbetreffende opleiding gestart. Een leerkracht heeft de opleiding leescoördinator gevolgd en de bovenbouwcoördinator is gestart met de bijhorende opleiding.

Daarnaast is er een kindermeezeggenschapsraad opgericht, is gewerkt aan een eenduidige aanpak van de analyse van de cito toetsen, zijn nieuwe lesmethoden ingevoerd, is een reken- en taalcoördinator aangesteld en was er veel aandacht voor zelfstandig werken. Dat laatste was een aandachtspunt tijdens groepsbezoeken en visitaties. De observaties zijn positief!

Montessorischool Parkrijk

De nieuwste school binnen Librijn is op 5 maart 2018 gestart als Montessorischool en heeft inmiddels al 44 leerlingen en – helaas – een wachtlijst. Deze school voorziet in de snel groeiende nieuwbouwwijk Rijswijk Buiten duidelijk in een behoefte.

Tijdelijk gehuisvest in een aantal noodlokalen, zal de school later gaan verhuizen naar een nieuwbouw. Deze nieuwbouw wordt echter vertraagd door een aantal bestemmingsplan procedures tussen gemeente en een bedrijf. Ondertussen wordt met de gemeente Rijswijk intensief naar tijdelijke uitbreidingsmogelijkheden gezocht om de flinke groei in het aantal leerlingen en aanmeldingen te kunnen opvangen.

[Beeld: krantenartikel]

De Schatkaart

De Schatkaart heeft een roerig jaar achter de rug. Sluiting dreigde. Een aantal ingeschreven leerlingen haakten hierdoor af en de instroom stakte. Er heerste veel spanning bij de kinderen, ouders en teamleden.

Aan het einde van 2018 is de rust weergekeerd en wordt er vooruit gekeken. De school is zich middels een Plan van Aanpak aan het ontwikkelen tot een school met een gezonde omvang. Een belangrijk aspect is hierbij het communiceren van het concept en de resultaten van het onderwijs. Inmiddels is de instroom sterk toegenomen. Er wordt een stijging van het leerlingenaantal verwacht van 48%. De ouders die nu voor de school kiezen doen dit in hoge mate voor het uitgewerkte concept waarmee inmiddels elf jaar ervaring is opgedaan.

In het afgelopen jaar is het percentage gewichtenleerlingen sterk afgenomen (van 29% naar 15%). De Schatkaart heeft prima eindresultaten behaald. Op de eindtoets werd er bovengemiddeld gescoord. Op de gebieden Begrijpend Lezen, Rekenen & Wiskunde, Spelling en Technisch lezen werd er gemiddeld een A gescoord.

De leerlingenraad van De Schatkaart is actief met diverse acties, waaronder een actie om de plastic soep terug te dringen. Door kinderen flessen van Join The Pipe te laten gebruiken, is het aantal drinkpakjes dat wordt weggegooid op school tot 0 gereduceerd.

Een initiatief van de school is de oprichting van De Schatkaartacademie: gratis avonden voor ouders, leerkrachten en andere opvoeders onder leiding van een deskundige. Onderwerpen zoals

hoogbegaafdheid, jongensgedrag en breindidactiek komen aan de orde. De avonden zijn voor iedereen toegankelijk.

Freinetschool Delft

De Freinetschool Delft gaat uit van de creatieve en de onderzoekende houding van kinderen. Dat is de essentie van de onderwijsvisie van Freinet. Met drie lokaties in het midden van Delft, is deze school een uitgesproken voorbeeld van het Freinetonderwijs.

De 21^e eeuw vraagt om volwassenen, die nieuwsgierig zijn, creatief kunnen denken en oplossingen zoeken. De belangstellingswereld van de kinderen is daarbij het uitgangspunt. Dagelijks komen kinderen op school met interessante verhalen die zij willen delen met de anderen. Zij zijn nieuwsgierig naar de oorzaken van dingen en willen onderzoeken hoe zaken in elkaar zitten. Mooie voorbeelden zijn in 2018 de muzieklessen en het schoolkoor, First Lego League en het techniek toernooi waarbij onze kinderen mooie prijzen hebben behaald. Landelijk zijn er verschillende groepjes eerste geworden.

Bij door kinderen zelf gekozen thema's, hebben zij onderzoeksvragen opgesteld, deze samen onderzocht en hebben hiervan ontwerpen gemaakt. Het resultaat vervolgens gepresenteerd aan hun medeleerlingen, de andere leerjaren op school en/of de directie. Het afgelopen jaar zijn er door de kinderen verschillende inzamelacties georganiseerd voor een goed doel. Rondom het thema van de week worden bijv. kunstwerken gemaakt, gedichten geschreven toneelstukjes geoefend. Opa's, oma's, vaders en moeders worden uitgenodigd om tijdens een markt de kunstwerken te komen kopen en tegen betaling te bekijken.

De Freinetschool heeft een gemotiveerd hardwerkend team, dat bewust gekozen heeft voor het werken vanuit de Freinetfilosofie. Heeft betrokken ouders, die op allerlei manieren meewerken om de school nog meer te verrijken. Zo zijn er kerstmusicals geschreven en opgevoerd door ouders. Hebben wij een jaarlijks ouderfeest met een eigen schoolband. Geven regelmatig gastlessen over onderwerpen waar de leerlingen meer over willen weten en zijn er verschillende werkgroepen waarin ouders zijn vertegenwoordigd.

Montessori school Jan Vermeer

We zijn trots op de goede sfeer die er in onze school heerst, niet alleen binnen ons (deels nieuwe) team, maar ook met de ouders en de leerlingen. Ons team is goed in het samenwerken en in het delen van kennis met elkaar. We hebben goede lijnen gerealiseerd binnen onze school, tussen managementteam, LB en het gehele team.

We hebben veel geïnvesteerd in het uitwerken van leerlijnen voor rekenen in een digitale omgeving. Daardoor kunnen de ontwikkelingen op het gebied van rekenen bij de leerlingen goed gevolgd worden. Ook hebben we de leesmethode Lijn 3 op Montessoriaanse manier ingevoerd, de leerlingen zitten goed op hun leesniveau. Ons onderwijs is kosmisch, we gebruiken verschillende apparatuur in de klassen en alle leerlingen werken op hun eigen niveau. Uiteraard werken we op een Montessoriaanse manier, waarbij we de vrije werkkeuzes bewaken. Onze schooldagen duren tot 14 uur door het ingevoerde 5 gelijke dagen model.

Per februari 2019 is een nieuwe locatiedirectie op locatie het 't Raam gestart nadat de vorige directeur eind 2018 gestopt was. Een nieuwe intern begeleider is gestart op locatie Maria Duystlaan. Ouders hebben een belangrijke rol voor ons school. Zij helpen om onze school mooier en beter te maken. Het team van de school is blij met de studie- en administratiedagen en de NT2 begeleiding.

Met de gemeente Delft is regelmatig overleg gevoerd over nieuwbouw voor de locatie Maria Duystlaan. De plannen zijn verder uitgewerkt en we verwachten in het komende jaar zicht te krijgen wanneer de nieuwbouw gerealiseerd kan gaan worden.

Parkschool

De Parkschool staat midden in de wijk Poptahof. Een wijk met een grote verscheidenheid aan culturele achtergronden en sociale problematieken. Het is een school die veel nieuwkomers opneemt. En de school laat dagelijks zien wat de maatschappelijke en sociale betekenis van onderwijs en school is voor een wijk.

Er is in 2018 veel aandacht besteed aan voeding, bewegen, sport en welbevinden. De school heeft daarvoor drie certificaten toegekend gekregen. Met name het laatste certificaat, welbevinden, heeft landelijke aandacht gekregen. Vaak hebben de gezinnen met de kinderen veel meegemaakt in het verleden.

Om er voor te zorgen dat alle kinderen zich goed voelen wordt er veel gedaan aan traumaverwerking en het voorkomen en bestrijden van pestgedrag. De kindercoach speelt hierbij een grote rol. De aanpak is opgepakt door Pharos, het landelijk expertisecentrum voor terugdringing gezondheidsverschillen en Trimbos, landelijk Nederlands kennisinstituut voor geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en maatschappelijke zorg.

Een aanzienlijk aantal kinderen heeft Nederlands niet als moedertaal. Er is daarom veel aandacht voor het Nederlands als tweede taal. Twee leerkrachten houden zich uitvoerig bezig met de nieuwkomers en verder beschikt de school over schakelklassen in de groepen 1 en 3 om kinderen met een geringe woordenschat een goede start te laten maken.

Werken aan de kwaliteit van het onderwijsproces en onderwijsresultaten staan hoog op de agenda. Door alle aandacht in de afgelopen jaren voor sociale veiligheid is de aandacht voor kwaliteitszorg volgens de Onderwijsinspectie niet onvoldoende geweest. Er is een intensief verbeterplan gestart om in 2019 weer op voldoende niveau te zijn en het basistoezicht arrangement te halen. De school heeft veel tijd en energie geïnvesteerd in het uitwerken van de leerlijnen van rekenen in een digitale context en het volgen van de ontwikkeling van leerlingen.

De Parkschool is een Freinetschool. Omdat niet alle leerkrachten werkzaam waren op de Parkschool toen deze fusieschool ontstond, werd het tijd om de Freinetvisie weer eens onder de loep te nemen. Door de gesprekken hierover is de Freinetvisie van de Parkschool aangescherpt. De weerslag hiervan zal te lezen zijn in het nieuwe schoolplan dat in wording is. In 2018 is er veel aandacht besteed aan het rekenonderwijs. Rekenen wordt nu gegeven op basis van de nieuwste didactische inzichten, gecombineerd met Levend Rekenen (Freinet).

De groepen 3 tot en met 8 hebben nieuw meubilair gekregen. Het oude meubilair is verscheept naar Ghana, waar ze op onze partnerschool in Adawso een nieuwe bestemming krijgen. In februari 2019 gaan een paar leden van het team zelf kijken hoe er mee en aan gewerkt wordt.

Delftse Dalton school

In de wijk Buitenhof biedt deze school met haar kleinschaligheid en het Daltonconcept bieden goede kansen voor leerlingen om zich optimaal te ontwikkelen. Er is nu een ruim aantal leerlingen. Die omvang is wel een aandachtspunt voor de komende jaren.

In februari 2018 is een nieuwe kleutergroep begonnen. Intern was er een leerkrachtenwissel, zo was de groepsleerkracht van groep 5-6 bereid de nieuwe kleutergroep op te starten. Na een sollicitatieprocedure, hebben we een geschikte leerkracht met ervaring voor de openstaande vacature in groep 5-6 gevonden.

Het schooljaar 2017-2018 werd gestart met een bijdrage van de oudervereniging van de Delftse Daltonschool voor de aanschaf van Robots B-bots en M-bots in de klas. Techniek in de klas kreeg hierdoor een impuls.

Op een Daltonschool staat samenwerken centraal. Ook op internationaal niveau. We zijn trots dat een van onze leerkrachten door onze partnerschool in Polen is uitgenodigd om de school te bezoeken. Op een Daltoncongres ter plekke zijn enkele workshops over het Dalton kleuteronderwijs in Nederland en over de manier waarop het Dalton kleuteronderwijs bij ons op school is vormgegeven. Een mooie gelegenheid om ervaringen te delen en weer nieuwe ideeën op te doen.

Ook is er op het gebied van de naschoolse opvang een nieuwe samenwerking gestart. Na gesprekken met de diverse partijen hebben we het besluit genomen om over te stappen naar kinderopvang BAM. Deze kleinschalige aanbieder sluit goed aan bij de visie en de Dalton uitgangspunten van de school. Tevens wordt na schooltijd om 17:30 uur een warme maaltijd aangeboden en eten de leerlingen op school.

Een bijzonder moment wat bij onze school hoort, is de jaarlijkse kranslegging bij het oorlogsmonument op het schoolplein. Hierbij waren ouders, leerlingen, leerkrachten, het bestuur van Librijn en de locoburgemeester aanwezig. In de week voorafgaand aan de kranslegging worden burgerschapslessen gegeven die door de school zelf ontwikkeld zijn.

Onderwijskundig zijn er dit jaar, in samenwerking met het HCO, stappen ondernomen om onze leeropbrengsten te verhogen. Er is intensief gekeken naar de effectieve instructie, waarbij het stellen van doelen, het benoemen van succescriteria en feedback centraal staan.

De Eglantier Voorhof

Midden in de wijk Voorhof staat heeft de school De Eglantier Voorhof met drie schoolgebouwen waar ruim 375 leerlingen dagelijks komen. Er is in 2018 veel gedaan aan de gebouwen. Op de Ronald Holstlaan 917 zijn nieuwe plafonds en nieuwe schuren gerealiseerd. Het gebouw aan de Ina Boudier-Bakkerstraat heeft een nieuwe vloer gekregen. Het gebouw op de Ronald Holstlaan 919 is geheel gerenoveerd. En tevens is er een kinderdagverblijf gestart. Daarmee werken we aan de ontwikkeling van De Eglantier Voorhof als een integraal kindcentrum (IKC).

[Beeld: opening door wethouder Hekker]

Een bijzonder moment was het afscheid van een leerkracht in verband met pensionering, na 43 jaar in het onderwijs gewerkt te hebben! In april/mei 2018 hebben teamleden een studiereis gemaakt naar Cyprus met als onderwerp CLIL (Content and Language Integrated Learning). Ook is IKC De Eglantier Voorhof een opleidingsschool geworden, waar mensen het leraarvak kunnen leren.

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 48 leerlingen uitgeschreven en 46 leerlingen ingeschreven. In augustus telde de school 16 leerlingen die vallen onder de vreemdelingenregeling, waarvoor het gehele jaar iemand ingehuurd is om deze leerlingen Nederlandse les te geven.

Op onderwijskundig gebied timmeren we aan de weg met Tweetalig Primair Onderwijs (TPO) en het International Primary Curriculum (IPC). Hiermee spelen we in op het groeiend aantal gezinnen dat zich voor langere tijd in onze regio vestigt. TPO is gestart in groep 4, de leerlingen in groep 1 t/m 4 krijgen nu 30% van hun lessen in het Engels. In september zijn we ook gestart met het gebruiken van Snappets, de groepen 4 t/m 8 gebruiken de Snappets met rekenen. En groep 3 is gestart met een nieuwe lesmethode, Lijn 3.

Er is veel aandacht voor extra begeleiding van leerlingen waar nodig. Bijvoorbeeld met arrangementen en diverse trainingen zoals Rots en Water training. Ook ons schoolondersteuningsteam heeft meer vorm gekregen met deelname van schoolmaatschappelijk werk en ouders. Door de implementatie van Kijkl (een observatieprogramma) is een discussie ontstaan over het afnemen van citotoetsen bij de kleuters, met als resultaat dat deze toetsen niet meer worden afgenomen bij de kleuters. De communicatie met ouders is verder verbeterd met het invoeren van de Schoudercom app.

Simon Carmiggelschool

De Simon Carmiggelschool is een school in en van de wijk Tanthof met een steeds grotere aantrekkingskracht van buiten de wijk. Dat is terug te zien in de groei van het leerlingenaantal. Het grootste deel van de kinderen komt nog steeds rondom de school vandaan, maar tegelijkertijd wordt het aandeel van buiten de wijk groter. Dit zal de komende jaren zeer waarschijnlijk ook het geval zijn.

Het afgelopen jaar is de verkenning met de Eglantier Tanthof begonnen voor de toekomstige nieuwbouw voor de scholen in Tanthof. Want ondanks de groei die de school doormaakt daalt het totale leerlingenaantal in Tanthof nog steeds. Komend jaar zal dit traject intensiever worden en zal er samen gekeken worden of wij de nieuwbouw in de toekomst als één of als twee aparte scholen zullen betreden.

Zicht op ontwikkeling heeft een groot aandeel gehad dit jaar in de school. Zo zijn wij onder andere begonnen met startgesprekken om de betrokkenheid bij de leerlingen en ouders te vergroten. Hebben leerkrachten meer autonomie gekregen in het uitvoeren en zichtbaar maken van de doelen die ze per kind/ subgroep willen bereiken. Is er een nieuw rapport ontwikkeld waar het leerproces duidelijker naar voren komt in plaats van alleen maar de harde cijfers en hebben leerlingen meer inspraak in het wel of niet volgen van instructie. De komende jaren zal dit verder worden doorontwikkeld.

Na het succesvol afronden van de teken- en handvaardigheid-leerlijn heeft het project Cultuurhelden een vervolg gekregen op het gebied van muziek en drama. Tijdens workshops en on-the-job coaching zijn in samenwerking met DOK educatie de vaardigheden en het zicht op het creatieve proces van leerkrachten vergroot. De cultuurcoördinator heeft in samenwerking met de medewerkers van het Cultuurhelden programma en het schoolteam een leerlijn samengesteld. Hiermee moet muziek en drama vanaf volgend schooljaar een structureel onderdeel zijn van ons Curriculum.

De inzet van de werkdrukmiddelen is zo ingezet dat leerkrachten meer tijd hebben voor het primaire proces en minder belast worden met randzaken. Zo is er een eventmanager aangesteld die alle evenementen coördineert, zowel in de uitvoering als in de communicatie. Ook zijn de gymuren van de vakleerkracht verdubbeld, zodat alle drie de gymlessen door de vakleerkracht worden gegeven en ook de kleuters twee keer per week gym krijgen van de vakleerkracht. Hierdoor hebben leerkrachten meer ruimte om tijdens school lessen voor te bereiden of administratie te doen. De eerste invulling van de middelen is positief. Ook dit krijgt volgend schooljaar een vervolg om leerkrachten duurzaam inzetbaar te houden.

De Eglantier Tanthof

Er is op de Eglantier Tanthof in 2018 hard gewerkt aan de internationalisering in de school. Dat komt mede terug met International Primary Curriculum (IPC). Er komen tussentijds regelmatig kinderen uit het buitenland naar deze school. Om aan deze kinderen nog meer tegemoet te komen zijn we gaan werken met een remedial teacher die met deze kinderen in kleine groepen NT2-lessen doet. Er is een near-native Engels leraar aangenomen die met de kinderen wekelijks lessen in het Engels doet.

In september is er een International Day georganiseerd met de ouders en de kinderen van de school. Het was een feest waarin de kinderen elkaar lieten zien waar hun roots liggen met eten, muziek, klederdracht en spelletjes.

Tijdens de IPC-lessen wordt steeds vaker geluisterd naar de input van de kinderen en hun input tijdens de kennisoogst wordt gebruikt om de thema's verder vorm te geven. Ook is er een start gemaakt met MijnRapportfolio en bij de kleuters is er overgestapt op de leerlijnen van ParnasSys, digitale systemen om bij te houden welke doelen behaald zijn en welke nog niet. Dit is ook gelijk reden geweest om steeds minder cijfers te geven en kinderen niet te beoordelen, maar leerwinst zichtbaar te maken. Ook zijn er bij de kleuters geen toetsen meer afgenomen.

Er is meer integratie tussen de verschillende vakken; er wordt nog meer de link gelegd tussen de thema's van IPC en de andere vakgebieden. In groep 3 zijn de lessen van de leesmethode helemaal omgezet naar IPC-thema's en de lessen Engels worden steeds meer op een CLIL (content learning integrated language) manier gegeven aansluitend bij de thema's van IPC.

De onderwijs-eindresultaten vielen tegen in 2018, want groep 8 haalde de inspectienorm niet. De zorgbehoefte van de leerlingen is wel veel duidelijker inzichtelijk geworden en de IB 'er heeft heel hard gewerkt om voor al deze kinderen de juiste zorg te organiseren.

Er waren veel personeelwisselingen: er zijn 5 nieuwe medewerkers aangenomen in 2018 en er zijn 3 medewerkers vertrokken. Ook waren er veel zwangerschappen: 3 collega's kregen een kindje. Ook hebben we verdrietige periodes gekend dit jaar met het overlijden van een hulpouder die bijna dagelijks op school werkte tot aan de zomer in 2018, ze overleed vlak voor Kerst. De kinderen zijn fantastisch opgevangen door de leerkrachten en hun klasgenoten.

2.2 PASSEND ONDERWIJS

Voor kinderen die meer of andere ondersteuningsbehoeften nodig hebben dan met de basisondersteuning geboden wordt, zijn er mogelijkheden voor 'Passend Onderwijs'. We werken daarin samen met de stichtingen PPOD (voor onze scholen in Delft) en SPPOH (voor onze scholen in Rijswijk).

Met behulp van zogeheten 'arrangementen' streven we er naar om elk kind dat extra aandacht nodig heeft, door middel van aanvullende ondersteuning, mee te laten doen op onze scholen. Het betreft onderwijsarrangementen voor leerlingen die op hun school extra ondersteuning of leermiddelen nodig hebben. De bijhorende financiering is direct gekoppeld aan school en leerling.

In onderstaande overzicht hebben we de toekenningen van de arrangementen en de bedragen voor de basis en lichte ondersteuning opgenomen. Extra middelen voor de SBO de Elsenburg en andere project middelen hebben we niet opgenomen.

	2018			2017		
	aantal arrangementen	bedrag arrangementen	basis en lichte ondersteuning	aantal arrangementen	bedrag arrangementen	basis en lichte ondersteuning
Het Prisma	0		26.960	1	3.300	24.837
OBS Nicolaas Beets	11	29.037	30.975	8	35.105	28.311
Steenpoortschool	2	5.760	44.362	1	5.145	48.567
de Bazaar	0		9.076	0		2.917
Weth. Brederodeschool	2	9.856	32.055	0		30.510
Montessorischool Parkdijk	0		15.173	0		15.592
Elsenburg			13.713	2	8.478	13.949
Totaal SPOH	15	44.653	172.314	12	52.028	164.683
Parkschool	4	13.749	33.382	4	13.126	19.659
Schatkaart Delft	3	6.865	15.549	2	5.849	9.497
Delftse Dalton	5	11.769	21.190	4	10.600	12.518
Freinet	5	29.145	98.081	7	28.156	63.957
Eglantier Voorhof	9	26.675	77.287	3	12.415	56.899
Jan Vermeer	13	77.778	94.415	7	64.479	58.445
Simon Carmiggelt	5	14.789	40.413	3	18.496	21.600
Eglantier Tanthof	5	11.307	39.290	2	8.100	23.916
Totaal PPOD	49	192.077	419.607	32	161.221	266.491
Totaal SVW	64	236.730	591.921	44	213.249	431.174

De ondersteuningsprofielen van de scholen bevatten een basisprofiel en een specifiek aanbod. Veel scholen hebben inmiddels inhoud gegeven aan de zorgverbreding door de uitvoering van arrangementen ten behoeve van leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte. De toewijzing van arrangementen aan scholen binnen het samenwerkingsverband PPO Delfland is in 2018 flink toegenomen.

In het samenwerkingsverband van Delft (PPOD) heeft er dit schooljaar een structurele verhoging plaats gevonden van de middelen tot € 125 per leerling. En daarnaast een bedrag van € 50 per leerling voor lichte ondersteuning. In het samenwerkingsverband van Rijswijk (SPOH) is er een basisbedrag van € 7000 per aparte school en € 100,95 per leerling.

2.3 ONDERWIJSACHTERSTANDEN

De gemeente Delft stelt - vanuit het Rijk gefinancierde - middelen beschikbaar voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. In 2018 kwamen geldmiddelen beschikbaar voor de schakelklassen, dubbele bezetting en masterclasses.

In Delft werd het OAB/ VVE beleid gecontinueerd, dankzij een eenmalige subsidie van de gemeente om de terugloop van de subsidie vanuit de rijksoverheid te compenseren. In 2018 is een start gemaakt met de herijking van het gemeentelijk VVE beleid vanwege nieuw beleid vanuit de rijksoverheid, dat per augustus 2019 van start zal gaan.

De Parkschool, de Delftse Daltonschool en de Schatkaart kwamen in aanmerking voor geldmiddelen vanuit het onderwijsachterstandenbeleid. Deze geldmiddelen worden toegevoegd aan de formatie van de scholen.

De gemeente Rijswijk stelt jaarlijks taalsubsidies ter beschikking. Een deel van die subsidies heeft betrekking op de personele uitgaven en wordt op aanvraag ter beschikking gesteld.

School	2018			2017		
	OAB -Rijk middelen	OAB Gemeente	Totaal OAB	OAB Rijk middelen	OAB Gemeente	Totaal OAB
Prisma	44.040		44.040	65.039		65.039
Steenvoorde	3.497		3.497	8.191		8.191
Bazaar	57.916		57.916	-		-
Parkschool	252.854	92.079	344.933	220.972	92.079	313.051
Schatkaart	37.923	48.817	86.740	38.468	60.817	99.285
Delftse Dalton	36.106	46.885	82.991	53.707	46.886	100.593
Eglantier Voorhof	13.980		13.980	23.199		23.199
JV MD laan			-	2.268		2.268
Eglantier Tanthof			-	9.061		9.061
			-			-
Totaal	446.316	187.781	634.097	409.575	199.782	609.357

Alle OAB scholen van Librijn hebben inmiddels de jeugdbibliotheek 'De Vindplaats' in de school. Verder werden schakelklassen, masterclasses en dubbele bezetting in de kleutergroepen gecontinueerd.

2.4 BEWEGINGSONDERWIJS

Bewegingsonderwijs is ook een belangrijk onderdeel van ons onderwijs. Op dit moment krijgen alle groepen minimaal twee lesuren per week bewegingsonderwijs. Ook krijgen de Delftse leerlingen van Librijn in samenwerking met Sportfondsen, zwemactiviteiten in het kader van 'Swim2play' aangeboden. Dit is een speelse vorm van bewegingsonderwijs in het zwembad. Deelname aan Swim2play wordt door Librijn bekostigd. In Delft wordt daarnaast door de gemeente zweminstructie aangeboden aan leerlingen van groep 4 in de scholen met een onderwijsachterstandenstatus.

De gemeente Delft heeft in het onderwijsbeleidsplan vastgesteld dat er voor het primair onderwijs geldmiddelen beschikbaar worden gesteld voor bewegingsonderwijs. De bijdrage is gebaseerd op het aantal leerlingen en wordt jaarlijks vastgesteld.

In Rijswijk wordt samengewerkt met stichting Trias op gebied van cultuuronderwijs. Een van de bijzondere activiteiten is bewegen op muziek.

2.5 KOPKLAS

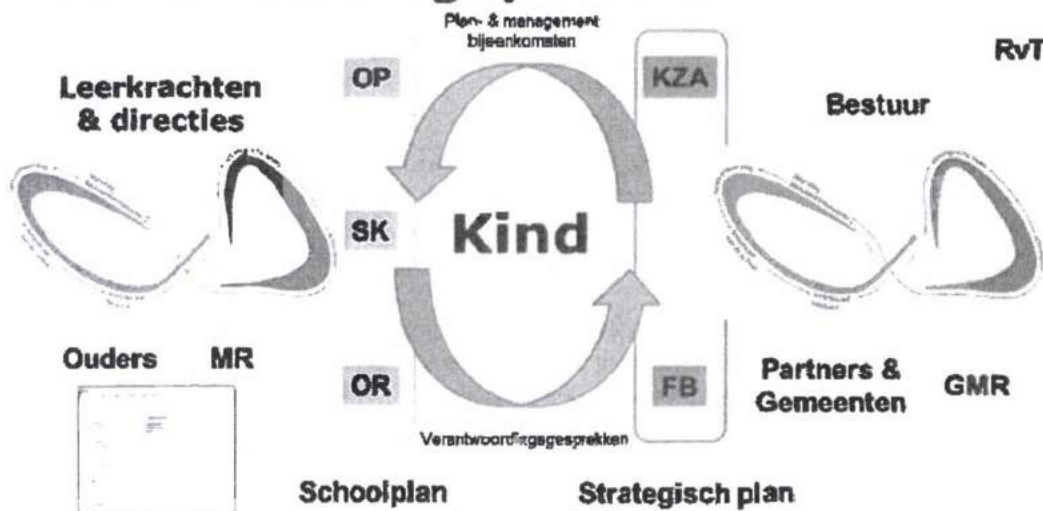
Met het Grotius College in Delft is Librijn een samenwerkingsovereenkomst aangegaan voor de inzet van een zogeheten 'kopklas'. De kopklas is een extra jaar basisschool na groep 8 en is bedoeld voor leerlingen met een taalachterstand die door een extra jaar basisschool op een hoger niveau kunnen doorstromen.

De leerlingen zijn administratief verbonden aan IKC De Eglantier Voorhof en volgen hun lessen aan het Grotius College. Het bedrag wordt overgedragen aan het Grotius College.

2.6 ONDERWIJSKWALITEIT EN KWALITEITSZORG

Librijn heeft een kwaliteitssystematiek genaamd 'Lemniscaat'. Centraal staan de waarom-vraag, hoe-vraag en de wat-vraag. We kennen een Lemniscaat voor het geheel van de organisatie en één voor alle scholen afzonderlijk. Alle onderwijskwaliteitscriteria zijn in onze Lemniscaat opgenomen.

Kwaliteitszorgsysteem

In 2018 zijn de opbrengsten en verantwoording van de resultaten van de leerlingen voor het eerst in dit vernieuwde proces gedaan. Het opbrengstgericht werken betekent ook een verantwoording van de scholen over bereikte resultaten en onderwijsopbrengsten. In maart 2018 rapporteerden de directies over de tussenopbrengsten en aan het einde van het schooljaar over de eindopbrengsten van het onderwijs.

	Eind opbrengsten					Tussen opbrengsten
School	Toets	Toets score	School gewicht	Weging	Ondergrens (Onderwijs inspectie)	Waardering
Eglantier Voorhof	Route 8	206,5	7%	Goed	203,0	Voldoende
Eglantier Tanthof	Route 8	201,3	3%	Onvoldoende	204,8	Voldoende
Freinetschool Delft	IEP	85,2	0%	Goed	80,0	Voldoende
Parkschool	IEP	72	32%	Onvoldoende	74,4	Onvoldoende
De Schatkaart	IEP	85,1	16%	Goed	77,6	Voldoende
Delftse Dalton	IEP	80,3	20%	Voldoende	76,9	(on)voldoende
Jan Vermeer (Raam)	Cito	536,2	4%	Voldoende	534,8	Voldoende
Jan Vermeer (MD)	Cito	534,6	6%	Voldoende	534,3	Voldoende
Simon Carmiggelt	Cito ET	538,9	5%	Goed	534,5	Voldoende
OBS Nicolaas Beets	Cito ET	531,2	3%	Onvoldoende	534,1	Voldoende
OBS 't Prisma	IEP	79,9	21%	Voldoende	76,8	(on)voldoende
Steenvoordeschool	Route 8	203	11%	Voldoende	200,9	(on)voldoende
Wethouder Brederodeschool	IEP	83,7	3%	Goed	79,6	Uitstekend
SBO Elsenburg	-	-	-	-	-	-
AZC De Bazaar	-	-	-	-	-	-

Audits

Librijn kent twee vormen van audits in het kader van de kwaliteitszorg. Daarnaast voert de Onderwijsinspectie onderzoeken uit.

De kwaliteitsaudit

Bij een aanleiding als tegenvallende tussentijdse- en eindleeropbrengsten, wordt er een externe audit op kwaliteit uitgevoerd door een onderwijsbegeleidingsdienst. De rapportage van deze audit is de start van een plan van aanpak naar betere opbrengsten. In 2018 is er een kleine externe audit uitgevoerd door Onderwijs Advies op [check].

De ontwikkelingsgerichte audit

Een school kan vragen om een audit van een aspect van de school waarop men feedback wil ontvangen. Dit betreft een interne audit. Er is dit jaar op de Delftse Daltonschool een interne audit afgenomen met als kernwaarden van het Dalton onderwijs "vrijheid in gebondenheid". De twee andere geplande audits op de Brede School Steenvoorde en Montessorischool Jan Vermeer Raam zijn komen te vervallen.

Onderzoek van de Onderwijsinspectie

In 2017 is de Onderwijsinspectie overgegaan op een vernieuwd toezichtskader. SBO de Elsenburgschool kreeg als eerste bij Librijn daarmee te maken met een kwaliteitsonderzoek. Het basisarrangement is toegekend.

De scholen van Librijn zijn op 31 juli 2018 van voldoende kwaliteit en beschikken over het zogenaamde "basisarrangement". De Parkschool vormt hierop een uitzondering. Tijdens het herstelonderzoek in juli 2018 heeft de onderwijsinspectie vastgesteld dat de kwaliteitszorg en eindopbrengsten nog onvoldoende zijn. De school werkt met externe hulp hard aan de verbetering en streeft naar een voldoende beoordeling bij het volgende onderzoek.

Schoolnaam	Brinnr	Arrangement op 31 juli 2018	Opmerkingen
Elsenburgschool (SBO)	18SG	Basis	
Daltonschool 't Prisma	12EX-1	Basis	
OBS Nicolaas Beets	12EX-2	Basis	1 ^e attendering
Brede school Steenvoorde	12WB	Basis	
Wethouder Brederodeschool	13HM	Basis	
De Delftse Daltonschool	13QZ-3	Basis	
De Eglantier Tanthof	15PZ	Basis	1 ^e attendering
IKC de Eglantier Voorhof	14MR	Basis	
Freinetschool Delft	13YL	Basis	
Montessorischool Jan Vermeer	15IE	Basis	
De Schatkaart	13QZ-2	Basis	
Simon Carmiggelschool	15NM	Basis	
Parkschool	13QZ-1	onvoldoende	Als zwak beoordeeld door Onderwijsinspectie in november 2016

Visitaties

Naast de Onderwijsinspectie worden de vernieuwingsscholen ook gevisiteerd. Zo was dat het geval bij de 't Prisma door de Nederlandse Dalton Vereniging en Montessorischool Jan Vermeer door de Montessorivereniging. Beide scholen hebben hun erkenning/certificering gekregen.

2.7 HRM EN LERAREN

Het toenemende lerarentekort, landelijk verschijnsel dat zich nadrukkelijk in de Randstad laat gelden, heeft ook de nodige gevolgen voor Librijn. In toenemende mate merken we dat het moeilijker wordt om vacatures te vervullen. Dankzij de enorme inzet van leerkrachten en ouders, lukte het in 2018 om het onderwijs te laten verlopen zoals gewenst. Daarvoor is veel dankbaarheid verschuldigd, maar het is een situatie die op de langere termijn niet vol te houden is.

Librijn tracht op verschillende manieren hieraan het hoofd te bieden. Door in te zetten op behoud van bestaande leerkrachten op de scholen van Librijn en door mogelijkheden te bieden aan nieuwe leerkrachten om ervaring op het doen. In de komende jaren zal het beleid hierin geïntensiveerd moeten worden. In 2018 zijn vier zij-instromers als leerkracht gestart bij Librijn.

HRM

Ontwikkeling en groei hebben een hoge prioriteit. Een ruim budget voor opleiding is beschikbaar voor alle leerkrachten en directies. Daarnaast ontplooiën en/of doen we mee aan verschillende initiatieven op het gebied van ontwikkelingen, zoals Klasse voor de Klas en Kleurrijk Meesterschap.

Opleidingsschool

Samen met 4 andere openbare onderwijs stichtingen en de Haagse Hogeschool, participeert Librijn in de Opleidingsschool ZuidWest. De Opleidingsschool is er onder andere op gericht studenten die leerkracht willen worden stage- en werkplekken te bieden om ervaring op te doen. Librijn zorgt voor schoolcoaches voor de begeleiding van de studenten en zet ook schoolopleiders in. Daarnaast zijn er voor studenten bovenscholse stagemogelijkheden.

Het samenwerkingsverband is extern gefinancierd en beoogt per 2021 geaccrediteerd te zijn. Door een groot aantal wisselingen bij de samenwerkingspartner Pabo van de Haagse Hogeschool, is de samenwerking in 2018 moeizaam verlopen. Eind 2018 is door de stuurgroep van het samenwerkingsverband afgesproken dat een verbeterprogramma in 2019 tot aanzienlijke verbeteringen moet leiden.

2.8 HUISVESTING

Een plek waar leerlingen zich thuis en veilig voelen, dat is de betekenis van een schoolgebouw. Vandaar dat we continu bezig zijn met onderhoud van panden en samen met gemeenten werken aan ontwikkeling van nieuwe of verbouwing van bestaande panden.

Nieuwbouwplannen

In Delft zijn er plannen om te komen tot nieuwe panden voor de Montessorischool Jan Vermeer aan de Maria Duystlaan 2 en voor de scholen in de wijk Tanthof (Simon Carmiggelt en De Eglantier Tanthof). Voor de locatie Maria Duystlaan is de planvorming tot vervangende nieuwbouw geconcretiseerd door een scenariostudie van de gemeente Delft. Het nabij de school gelegen perceel van het eind december 2018 gesloten zwembad is de meest kansrijke optie om daar de nieuwbouw te realiseren. Verdere uitwerking wordt verwacht in 2019.

De gemeente Delft onderzoekt herontwikkeling van de wijk Tanthof. Medio 2018 heeft Librijn, samen met de gemeente Delft en de scholenstichtingen Laurentius en SCO Delft een convenant ondertekend om als eerste de haalbaarheid van een centrale locatie in de wijk Tanthof voor toekomstige nieuwbouw

te onderzoeken. Er wordt daarbij gedacht aan een nieuwbouw scholencampus afgestemd op de voorziene aantallen leerlingen in deze wijk. Op termijn zijn dan een aantal bestaande schoolgebouwen in Tanthof niet meer nodig en kunnen deze grondpercelen voor andere doeleinden worden gebruikt.

Na een succesvolle aanbesteding kon in september 2018 een aannemer starten met de nieuwbouw voor onze school 't Prisma in Rijswijk. Op de Willem van Rijswijkstraat 15 komt een 2-laags gebouw dat ook aan 2 andere scholen (van andere schoolbesturen) nieuwe huisvesting gaat bieden. Naar verwachting is de nieuwbouw in de zomer van 2019 gereed. Tot die tijd blijft 't Prisma in de tijdelijke locatie aan de Generaal Vetterstraat.

De Montessorischool Parkrijk is tijdelijk gehuisvest aan de Van Rijnweg 7. In het 1e kwartaal 2018 werd dit tijdelijke gebouw in de wijk Sion in gebruik genomen door deze nieuwe school. Naast ruimten voor de school zijn er ook ruimten voor kinderopvang. In 2018 is de toekomstige ruimtebehoefte in beeld gebracht en zijn de eerste ontwerpschetsen gemaakt voor de beoogde nieuwbouw. De locatie daarvoor ligt aan de andere zijde van de nieuwbouwwijk, nabij het Wilhelminapark. Gerechtelijke procedures tussen gemeente en het nabijgelegen bedrijf DSM omtrent bestemmingsplannen leiden tot vertragingen in de verdere uitwerking van de nieuwbouwplannen.

Verbouwingen

Onze Freinetschool aan de Van Slingelandtstraat 4 is verbouwd. Op de begane grond werd in 2018 een verbouwing uitgevoerd om daar een 2e klaslokaal in gebruik te kunnen nemen (nadat een 1e klaslokaal daar in 2014 al werd gerealiseerd). Met de verbouwing in 2018 is dit gebouw maximaal in gebruik.

Een grote verbouwing van de panden van de Eglantier Voorhof aan de Roland Holstlaan 917 en 919 is het 1e kwartaal 2018 afgerond. In gebouw 917 werd een voormalig klaslokaal omgebouwd tot speellokaal. In gebouw 919 zijn 2 klaslokalen voor de school gerealiseerd en 2 lokalen voor buitenschoolse opvang en het kinderdagverblijf. Samen met het gebouw aan de Ina Boudier Bakkerstraat 2 is hiermee de Eglantier Voorhof ontwikkeld tot een volledig Integraal Kind Centrum (IKC).

In Rijswijk is aan de Laboucherelaan 3 waar De Elsenburgschool is gevestigd, is begin 2018 een interne verbouwing uitgevoerd zodat alle klassen weer in het hoofdgebouw konden worden gehuisvest. Er waren 2 groepen die tot dat moment in een bijgebouw zaten. Het bijgebouw is terug gegeven aan de gemeente.

Onderhoud

Librijn hanteert een cyclus van 3 jaar waarin schoolgebouwen in aanmerking komen voor een planmatig onderhoudsmoment. Dit betrof in 2018 de gebouwen:

- Ina Boudier Bakkerstraat 2, Delft (Eglantier Voorhof)
- Roland Holstlaan 917, Delft (Eglantier Voorhof kleuters)
- Maria Duystlaan 2, Delft (Jan Vermeer)
- Van Slingelandtstraat 4, Delft (Freinetschool)
- Goedendorpstraat 3, Rijswijk (Wethouder Brederodeschool)
- Laboucherelaan 3, Rijswijk (De Elsenburgschool SBO)

Ieder gebouw heeft, in meer of mindere mate, een aantal onderhoudsingrepen ondergaan, afgestemd op aspecten zoals huidige bouwkundige staat, toekomstverwachting en uitstraling.

Grotere onderhoudswerken die in 2018 zijn uitgevoerd waren o.a. buiten- en binnen schilderwerk, het vervangen van vloer- en plafondafwerkingen, vervanging van brandmeldinstallaties en het

actualiseren van vluchtrouteplattegronden. Voor het overige werden vele kleinere onderhoudswerken en reparaties uitgevoerd.

Duurzaamheid

Librijn heeft in het jaar 2018 een project opgestart om op 8 gebouwlocaties zonnepanelen aan te leggen. In samenwerking met een extern adviesbureau is de planvorming tot stand gekomen. Verdere planuitwerking en plaatsing van deze zonnepanelen staat voor 2019 gepland.

Voor het gebouw Van Slingelandtstraat 4 Delft (Freinetschool) heeft Librijn een zogenaamd Duurzaam MeerjarenOnderhoudsplan besteld eind 2018.

De levering wordt verwacht in het 1e kwartaal 2019. De toegevoegde waarde van een duurzaam meerjarenonderhoudsplan ten opzichte van een regulier meerjarenonderhoudsplan is de integrale benadering van duurzaamheidsmaatregelen (zoals het aanbrengen van extra thermische isolatie en de vervanging van een oud verwarmingssysteem) en overig periodiek instandhoudings- onderhoud.

Daarmee wordt beter inzichtelijk welk rendement duurzaamheidsmaatregelen hebben en op welke momenten (in welke jaren) deze het meest effectief zijn om te combineren met reguliere onderhoudsmaatregelen.

In het gebouw Roland Holstlaan 917 Delft is in 2018 de conventionele TL verlichting vervangen door Led verlichting. Door het geringere stroomverbruik leveren de zonnepanelen die in 2017 op deze locatie zijn geplaatst dermate veel rendement dat er op jaarbasis terug geleverd kan worden aan het stroomnet.

Facilitaire zaken

Ook in 2018 werd het schoonmaakwerk gedaan door firma Beercoo, volgend uit een in het jaar 2015 afgesloten onderhoudscontract voor 4 jaar. De objectleidster van Beercoo bespreekt periodiek met de Librijn locatieleiders de uitgevoerde werkzaamheden. Eind 2018 werden de eerste voorbereidingen binnen Librijn gedaan om een nieuwe aanbesteding (die medio 2019 wordt gehouden) in gang te zetten.

Voor het wekelijks ophalen van afval is firma Remondis ook in 2018 actief geweest. Dit zal in 2019 worden gecontinueerd.

3. Verslagen en terugblik Strategisch Beleidsplan 2014-2018

In Deel II doen de raad van toezicht, medezeggenschap en bestuur verslag van hun werkzaamheden. Ook wordt teruggeblikt op het strategisch beleidsplan 2014-2018.

3.1 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Twee onderwerpen hebben in 2018 nadrukkelijk de aandacht van de raad van toezicht gehad: het voortbestaan van de school De Schatkaart in Delft en het functioneren van het bestuur.

Het voortbestaan van De Schatkaart kwam medio 2017 in gedrang omdat het aantal leerlingen onder onze opheffingsnorm bleef steken. De raad van toezicht heeft samen met de toenmalige nieuwe bestuurder en de gemeente Delft een traject in gang gezet dat, met zorgvuldigheid hoog in het vaandel, toewerkt naar een goede oplossing voor zowel gemeente als Librijn. Op 7 mei heeft de Raad besloten om de Schatkaart open te houden.

Eind 2017 was een nieuwe bestuurder aangetreden. Ondanks de goede verwachtingen, bleken bestuurder en Librijn toch minder goed bij elkaar te passen. Dat heeft er uiteindelijk toe geleid dat de raad van toezicht eind oktober 2018 een interim bestuurder heeft aangesteld nadat de bestuurder, mevrouw M. Veldhuis, een andere betrekking had gevonden. We waarderen oprecht haar inzet en hopen dat zij in haar nieuwe rol veel voldoening vindt.

De raad van toezicht is vijf maal in vergadering bijeen geweest. Daarnaast is zij ook diverse malen bijeengekomen om te spreken over de ontwikkelingen omtrent De Schatkaart en het bestuur. De vergaderingen worden zoveel mogelijk op onze scholen gehouden, zodat we ook een indruk krijgen van het reilen en zeilen van elke school.

Naast de eerder genoemde onderwerpen heeft de raad van toezicht het bestuursverslag 2017 en de begroting 2019 vastgesteld, is de kwaliteitszorg en –systematiek besproken en is met de bestuurder gesproken over het strategisch plan 2019-2022. Ook heeft de raad van toezicht zich georiënteerd op de waarde en mogelijkheden van samenwerkingen met andere openbaar onderwijs organisaties.

De auditcommissie van de raad van toezicht is driemaal bijeengekomen. Besproken onderwerpen zijn de financiële voortgangsrapportages, de jaarrekening en de concept begroting 2019. Deze laatste is voorzien van een positief advies ten behoeve van de bespreking in de laatste vergadering van 2018 van de raad van toezicht. Ook heeft de auditcommissie gesproken met de accountant ter voorbereiding op de jaarrekening 2017.

We zien de komende jaren met vertrouwen tegemoet. Ook in de wetenschap dat in de komende jaren veranderingen en uitdagingen op ons af komen.

Namens de Raad van Toezicht
A. van Kempen, voorzitter

3.2 VERSLAG BESTUURDER

Het jaar 2018 is een veranderlijk jaar geweest. Een aantal interne zaken en ontwikkelingen rondom scholen hebben veel aandacht gevraagd. Maar dankzij leerkrachten en schooldirecteuren, kijken we terug op een jaar met over het algemeen mooi onderwijs.

Kwaliteit van het onderwijs

Over het algemeen gaat het op onze scholen goed. Ouders en kinderen zijn tevreden. Leeropbrengsten zijn conform landelijk gemiddelden en (sociale) veiligheid op scholen is goed. Er is actief gewerkt aan verdere verbetering van onderwijskwaliteit en diverse vernieuwingen zijn doorgevoerd op scholen.

Daltonschool 't Prisma in Rijswijk werd als Parel genoemd bij de audit voor hun verlenging van de Daltoncertificatie. De Simon Carmiggelschool in Delft heeft bij de Onderwijsinspectie de aanvraag ingediend om als Excellente School erkend te worden. De 2 scholen die in 2017 een eerste attendering eindopbrengsten hadden, hebben dat weggewerkt.

De Eglantier Voorhof in Delft is gestart met een Integraal Kind Centrum (IKC). Op de Nicolaas Beetsschool in Rijswijk liet onze jonge leerkracht in het regionale project "Klasse voor de Klas" zien hoe leuk en goed onderwijs is!

De Onderwijsinspectie heeft bij een aantal scholen ook aandachtspunten aangegeven. De Parkschool in Delft moet haar kwaliteitszorg verbeteren en de eindopbrengsten op het door de Onderwijsinspectie gewenste niveau krijgen. De Nicolaas Beetsschool in Rijswijk en de Eglantier Tanthof in Delft kregen een eerste attendering m.b.t. eindopbrengsten.

Begin 2018 kwam onze school De Schatkaart midden in de belangstelling te staan. Vanwege achterblijvende leerlingenaantallen, leek het erop dat de school zou moeten sluiten. Gelukkig hebben we een weg gevonden om met de school door te gaan. Samen met een ander schoolbestuur merken we dat door de nieuwbouw in deze Delftse wijk, het leerlingenaantal begint te stijgen. En wat natuurlijk ook helpt, is dat er gewoon goed onderwijs is!

Landelijk komt er steeds meer aandacht voor het oplopende lerarentekort. Ook wij merken dat dagelijks op onze scholen. Met veel kunst- en vliegwerk en dankzij de inzet van al onze medewerkers, lukt het nog steeds om de scholen te laten draaien. Maar dat kan zo niet doorgaan. Daarnaast zijn we druk bezig om nieuwe mensen voor de klas te krijgen. Samen met vijf regionale schoolbesturen en de Haagse Hogeschool proberen we versneld jonge mensen en zij-instromers voor te bereiden als leerkrachten.

Maatschappelijke betrokkenheid

Onze openbare identiteit komt ook terug in vele maatschappelijk georiënteerde activiteiten.

In het kader van 'Swim2play' krijgen de Delftse leerlingen van Librijn zwemactiviteiten aangeboden. Dit is een speelse vorm van bewegingsonderwijs in het zwembad. Deelname aan Swim2play wordt door Librijn bekostigd. Ook wordt zweminstructie aangeboden aan leerlingen van groep 4 van de scholen met een onderwijsachterstandenstatus.

In Rijswijk wordt samengewerkt met stichting Trias op gebied van cultuuronderwijs. Eén van de bijzondere activiteiten is bewegen op muziek.

In Rijswijk ondersteunt onze school, De Bazaar, kinderen van asielzoekers.

Ook op andere scholen zien we steeds meer kinderen van buitenlandse komaf meedoen en ervaren wat het is om in onze open samenleving te leven.

Voor kinderen met een bijzondere zorgaandacht is de school SBO Elsenburg een veilige plek om te groeien.

Huisvesting

Scholen hebben gebouwen nodig. Voor de school Jan Vermeer (Maria Duystlaan, Delft) en de school Parkrijk in Rijswijk wordt gewerkt aan nieuwbouwplannen. Samen met de gemeente Delft en twee andere schoolbesturen kijken we naar de mogelijkheden van een nieuwe gezamenlijke locatie in de wijk Tanthof in combinatie met herontwikkeling van die wijk.

De gebouwen van IKC De Eglantier Voorhof in Delft zijn gerenoveerd. De nieuwbouw voor Daltonschool 't Prisma in Rijswijk is gestart. De oplevering is in het nieuwe schooljaar.

Financiën

Financieel is het huis op orde. Dankzij een prudent financieel beleid blijft onze balans voldoende sterk om eventuele tegenslagen op te vangen en investeringen te doen. Onze exploitatie op basis van normale bedrijfsvoering sluit 2018 beter af dan de vastgestelde begroting.

Door veranderende wetgeving moet eenmalig een dotatie aan de onderhoudsvoorziening gedaan worden. Deze dotatie verloopt via de resultatenrekening en komt uit ons eigen vermogen.

Interne ontwikkelingen

Met het aflopen van 2018, liep ook het strategisch plan 2014-2018 af. Verderop doen we daarover verslag. Een nieuw plan is in voorbereiding en komt in het voorjaar beschikbaar.

Omdat de bestuurder een andere betrekking aanvaardde, is een interim bestuurder eind oktober 2018 door de Raad van Toezicht aangesteld. Tegelijkertijd zijn zij begonnen met het werven van een nieuwe bestuurder.

Uit interne evaluaties blijkt dat onze interne hiërarchische clusterstructuur nu niet als een toegevoegde waarde wordt ervaren. Een meer op inhoud gerichte ondersteuning wel. Er zijn enkele werk- en adviesgroepen ingesteld om een dergelijke verandering voor te bereiden voor 2019.

Vooruitblik

Wanneer we vooruitkijken, dan zien we mogelijkheden voor groei. Op verschillende (beleids-terreinen) in de regio zijn er ontwikkelingen. We verwachten een groei van het aantal huishoudens in Delft en met name in Rijswijk in de komende jaren en dus groei van het aantal leerlingen. Met onze scholen moeten we daarop inspelen. In omvang, met locaties en gebouwen en met leerkrachten.

Gemeenten vinden steeds meer hun rol in de doorgevoerde decentralisaties in het sociaal domein. Onderwijs, en zeker het openbaar onderwijs, heeft daarin een belangrijke bijdrage te leveren. Samenwerkingen met partijen actief in (jeugd)zorg, passend onderwijs, maatschappelijke taken zullen onderzocht worden. Met enkele openbaar onderwijs stichtingen in de regio zijn gesprekken gevoerd over samenwerking. Daarbij wordt gekeken of er daardoor verbeteringen en/of meer efficiëntie in de bedrijfsvoering mogelijk is bij behoud van de eigen identiteiten.

Onze meerjarenbegroting is degelijk en tegelijkertijd ondernemend. Onze solvabiliteit en liquiditeit zijn van voldoende niveau om tegenslagen op te vangen. En ze worden benut om gerichte investeringen te doen in onderwijskwaliteit en nieuwe ontwikkelingen.

Het grootste punt van aandacht is de ontwikkeling van dreigende tekorten van leerkrachten in het primair onderwijs. We zullen op verschillende gebieden meer moeten doen om goede leerkrachten te vinden en te behouden. Van opleidingstrajecten voor zij-instromers tot het vinden van woonruimte voor verhuizende leerkrachten. Dat kan Librijn niet alleen. Dat moet samen met gemeenten, andere schoolbesturen en andere maatschappelijke organisaties. Dit vraagt van de landelijke politiek een krachtige en pragmatische ondersteuning, want het gaat om de toekomst van onze kinderen!

Intern zullen er ook ontwikkelingen zijn. Per 1 april 2019 treedt ondertekende aan. Daarmee is er weer bestuurlijke stabiliteit na bestuurlijke wisselingen in de afgelopen 2 jaren. Het bestuurskantoor zal zich meer richten op inhoudelijke ondersteuning naar onze scholen en verbindingen met allerlei externe partijen. En dat wordt mede mogelijk gemaakt door ruimte te geven aan integrale verantwoordelijkheid bij de scholen.

Dank voor inzet

Onderwijs is mensenwerk. Kinderen, jongeren en volwassenen samen zijn dagelijks bezig eenieder voor te bereiden op een toekomst. Samen met ouders. Samen met de medezeggenschap. Samen met elkaar. Dankzij inzet, betrokkenheid en passie van al onze medewerkers, kan ieder kind opbloeien en groeien.

Naar al die mensen gaat mijn grote dankbaarheid uit. Want een mooie toekomst is de grootste gift voor onze kinderen.

Caroline C. Versprille
directeur-bestuurder

3.3 VERSLAG VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPS RAAD 2018

Doel

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) streeft ernaar om, namens ouders én medewerkers, een volwaardig gesprekspartner te zijn voor de directeur/bestuurder van Librijn Openbaar Onderwijs.

De GMR wil actief bijdragen aan kwalitatief hoogwaardig openbaar onderwijs in Delft en Rijswijk en doet dit als volgt:

- door het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het beleid van Librijn;
- door terugkoppeling te geven over de resultaten van dit beleid die hij ontvangt vanuit het veld (personeel en ouders).

Samenstelling

De GMR kent tien leden: vijf personeelsleden en vijf ouders. In 2018 was er één vacature voor de personeelsgeleding en vanaf de 2e helft 2018 waren er 2 vacatures voor de personeelsgeleding. Hierdoor vormden vijf ouders en slechts 3 personeelsleden de GMR. Ondanks oproepen vanuit zowel de GMR als de directeur/bestuurder is het niet gelukt de vacatures ingevuld te krijgen.

Elk brinnummer heeft een eigen MR en waar scholen een brinnummer delen, kennen de scholen een deel-medezeggenschapsraad. Omwille van de leesbaarheid wordt hier gesproken van medezeggenschapsraad (MR) waar ook deel-medezeggenschapsraad (DMR) wordt bedoeld.

GMR-leden

Harm Hofstede	Elsenburg	P (voorzitter DB)
Rowien Jager	Eglantier Tanthof	O (vicevoorzitter DB)
Heidi Deijkers	Simon Carmiggelt	O
H-P Köhler	Nicolaas Beets/'t Prisma	O
Martijn Lasthuizen	Freinet	O
Fatima Acikgoz-Polat	Eglantier Voorhof	O
Bianca van Zanten	Weth.Brederodeschool/Parkrijk	P
Jasper Nijs	Jan Vermeer	P
Tirza Drisi	Parkschool/Schatkaat/D. Dalton	P (tot zomer 2018)

Vacatures

Personeelsgeleding	dMR-en Steenvoordeschool/De Bazaar
Personeelsgeleding	dMR-en Parkschool/Schatkaat/Delftse Dalton

In 2019 zal bij de bijeenkomst voor GMR en MR-en aandacht worden besteed aan deze vacatures. Ook wordt door de GMR een poster ontworpen en verspreid onder de scholen om personeelsleden op te roepen in de GMR zitting te nemen.

Werkwijze

De GMR wordt secretariael ondersteund en maakt waar nodig gebruik van externe adviseur(s).

De GMR (of delegatie daarvan) overlegt twee keer per jaar met (een delegatie van) de raad van toezicht. De GMR streeft ernaar om jaarlijks een informatief ontmoetingsmoment met alle MR-leden te organiseren. In 2018 is het helaas niet gelukt dit te organiseren. De bijeenkomst voor 2019 staat gepland voor maart.

De GMR heeft zes vergaderingen per jaar. Elke vergadering bestaat uit een besloten gedeelte (het Onderling Beraad) en een gedeelte waarin overlegd wordt met de directeur/bestuurder (de Overlegvergadering).

Het dagelijks bestuur van de GMR heeft vooroverleg met de directeur/bestuurder en stelt de agenda's op van de Overlegvergadering en het Onderling Beraad.

Meer informatie is te vinden in het "Werkplan GMR".

Kwaliteit en borging

Voor (nieuwe) leden van de GMR en (nieuwe) leden van de medezeggenschapsraden van de scholen wordt elk jaar een training verzorgd, waarin zij de basiskennis omtrent medezeggenschap kunnen opdoen.

De zittingstermijn van de GMR-leden bedraagt drie jaar. Elk jaar treden niet meer dan vier leden af, om zo de opgedane ervaring te behouden en over te dragen en om de gewenste continuïteit te borgen.

Periodieke onderwerpen

Naast onderwerpen die vanuit het ministerie, de PO-Raad of door veranderingen in de politiek en wetgeving worden geïnitieerd, zijn er onderwerpen die jaarlijks terugkomen op de agenda van de GMR:

- Bestuursformatieplan;
- Uitgangspunten en beleidsvoornemens financieel beleid t.b.v. de begroting Librijn;
- Begroting Librijn;
- Jaarrekening en Jaarverslag Librijn;
- Werkplan GMR wordt deels jaarlijks opnieuw vastgesteld vóór de zomervakantie, in 2018 lukte dat pas aan het eind van het jaar.

Een selectie van onderwerpen uit 2018

Een deel van de onderwerpen die in 2017 aan de orde zijn gekomen, zijn ook in 2018 (verder) besproken. In 2018 heeft de GMR zich vooral beziggehouden met onderstaande zaken, in willekeurige volgorde.

Directeur/bestuurder

Na een relatief korte zittingsperiode bij Librijn heeft de directeur/bestuurder elders een functie aanvaard. Twee leden van de GMR hebben zitting genomen in de adviescommissie in de procedure voor de aanstelling van een nieuwe directeur/bestuurder en op deze wijze heeft de GMR een bijdrage geleverd aan de selectie van de nieuwe directeur/bestuurder.

De kennismaking met de nieuwe directeur/bestuurder a.i. heeft plaatsgevonden in de vergadering met een vertegenwoordiging van de RvT. De directeur/bestuurder heeft zich in korte tijd geïnformeerd over belangrijke vraagstukken.

Strategisch koersplan

De GMR heeft niet ingestemd met het strategisch koersplan "In de wereld komen" dat is samengesteld in nauwe samenwerking met diverse betrokkenen (supportgroep, ouders). Het document bevat vragen maar geen antwoorden, beschrijft geen concrete doelen en getuigt niet van een heldere (toekomst)visie.

De GMR heeft ook niet ingestemd met de "Kadernotitie opleidingsbeleidsplan". Hierover is afgesproken dat deze notitie wordt herzien nadat het nieuwe strategisch beleidsplan is vastgesteld.

De Schatkaart

Het voorgenomen besluit tot sluiting van dislocatie De Schatkaart is teruggetrokken toen de gemeente Delft aangaf eventuele financiële tekorten voor een jaar voor haar rekening te willen nemen.

Bij dit onderwerp ligt er een formele rol voor de desbetreffende MR en niet voor de GMR, maar de GMR laat zich over dergelijke onderwerpen - vooral de personele regelingen en de regelingen voor de leerlingen - altijd bijpraten door de bestuurder.

Verloop locatiedirecteuren

De GMR heeft zijn zorgen over het verloop onder locatiedirecteuren regelmatig bij de directeur/bestuurder geuit. Ondanks dat vertrekkende locatiedirecteuren elk hun eigen legitieme redenen hebben, zijn autonomie, verantwoordelijkheden en passende salariering terugkerend onderwerp van gesprek.

Scholenschuif Tanthof

Het voorgenomen besluit van de gemeente Delft om te komen tot een campus, waarin drie besturen hun scholen in één gebouw huisvesten en waarbij twee scholen van Librijn betrokken zijn, heeft de nodige onrust gebracht bij ouders én personeel.

De rol en betrokkenheid van Librijn is in dit proces te weinig zichtbaar geweest. De directeur/bestuurder a.i. heeft hierin eind 2018 de nodige maatregelen genomen. Bij dit onderwerp is wél sprake van een formele rol voor de GMR wanneer het verhuizing of bijvoorbeeld fusie betreft.

Parkrijk

De verdere groei en nieuwe locatie voor de nieuwe Montessorischool Parkrijk staat onder druk vanwege het bezwaar dat DSM bij de gemeente heeft aangetekend. De directeur/bestuurder houdt de GMR op de hoogte van de ontwikkelingen hierin en onderzoekt de verschillende mogelijkheden.

Bij dit onderwerp ligt er een formele rol voor de desbetreffende MR en niet voor de GMR, maar de GMR laat zich over dergelijke onderwerpen - vooral de personele regelingen en de regelingen voor de leerlingen - altijd bijpraten door de bestuurder.

Vergoeding

De GMR heeft besloten dat ouders aanspraak kunnen maken op een jaarlijkse onkostenvergoeding. De personeelsleden zijn gewezen op het aantal uur dat in hun jaartaak voor GMR-werkzaamheden door directies moet worden opgenomen, zoals dat ook staat in het bestuursformatieplan.

Medezeggenschapsstatuut en GMR Medezeggenschapsreglement

In 2018 zijn de medezeggenschapsdocumenten opnieuw vastgesteld.

3.4 TERUGBLIK STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2014-2018

Met het aflopen van het jaar 2018, liep ook het strategisch beleidsplan 2014-2018 af. Het strategisch beleidsplan richtte zich op 8 thema's:

1. Identiteit
2. Missie en visie
3. Librijn in de omgeving
4. Onderwijs, onze kernopdracht
5. Medewerkers, het belangrijkste kapitaal
6. Huisvesting en ICT
7. Financiën
8. Organisatie: bestuur, toezicht en verantwoording

Wanneer we terugkijken, dan zien we dat op alle 8 thema's flinke vorderingen hebben gemaakt; de doelen van de thema's: identiteit, onderwijs, financiën en organisatie zijn allemaal behaald.

Bijlage 1 laat zien wat we gerealiseerd hebben (v) en waar we nog aan moeten werken.

Tegelijkertijd zijn er een aantal gebieden waarop we minder ver zijn gekomen of waarop het anders is gegaan dan in het strategisch plan stond benoemd. Op drie gebieden wordt meer ingegaan: kwaliteit en leeropbrengsten, personeelsbeleid, huisvesting.

Personeelsbeleid

In de afgelopen jaren heeft Librijn, net als vele andere onderwijsinstellingen, te maken gekregen met het oplopende lerarentekort. Het wordt steeds moeilijker om nieuwe leerkrachten en directeuren te vinden. Behoud van leerkrachten en aandacht voor toeleiding nieuwe leerkrachten, worden steeds belangrijker.

Librijn zet daarom in op een ruim opleidingsbudget voor haar medewerkers. Daarnaast is Librijn, samen met de Haagse Hogeschool en vier andere openbaar onderwijs stichtingen een samenwerking aangegaan onder de naam Opleidingsschool Zuid-West Holland. Deze Opleidingsschool beoogt leerlingen van de Pabo te laten instromen.

Kwaliteit en leeropbrengsten

In 2018 is een vernieuwd proces van kwaliteitszorg ingevoerd: de Lemniscaat van Librijn. Centraal staat daarbij bewust werken vanuit het waarom, hoe en wat. Het vernieuwde toezichtkader van de Onderwijsinspectie is daarin opgenomen. De inbeddingsfase volgt in de komende periode

Scholen en bestuur laten nu door gezamenlijke afstemming op de gebieden Onderwijsproces (OP), Onderwijsresultaten (OR), Schoolklimaat (SK), Kwaliteitszorg en Ambitie (KZA) en Financieel Beheer (FB) zien, waarom zij bepaalde doelen stellen, wat zij er voor doen en hoe ze dat denken te realiseren.

Huisvesting

De plannen voor nieuwe schoolgebouwen van de scholen Montessorischool Jan Vermeer Maria Duystlaan, Daltonschool 't Prisma, Montessorischool Parkrijk en Tanthof zijn anders gelopen. Voor De Eglantier is derde locatie in gebruik genomen waarmee er een IKC van de geplande twee is gerealiseerd.

Realisatie van nieuwbouw voor Jan Vermeer Maria Duystlaan en Parkrijk vertraagt door langzamere planfasen. Daltonschool 't Prisma zal zomer 2019 nieuwbouw gaan betrekken, nadat hun school door

brand verloren was gegaan. Ze hebben in Rijswijk aan de Generaal Vetterstraat een noodonderkomen gevonden.

De gemeente Delft heeft eind 2018 haar visie gepresenteerd voor vernieuwingen in de wijk Tanthof. Samen met de schoolbesturen van SCO Delft e.o. en Laurentius onderzoeken we de mogelijkheden van een gehele nieuw locatie in die wijk.

Door vertraging in de wijkontwikkeling rondom onze school De Schatkaart is er veel leegstand in het schoolpand. In 2018 is de wijkontwikkeling weer op gang gekomen en beginnen leerlingenaantallen te groeien en daalt de leegstand.

Al met al is de beoogde daling van leegstand grotendeels gerealiseerd. Was er in 2013 nog sprake van 12% leegstand, eind 2018 was dat gedaald tot 9,5%. Een afname van 2,5%, maar nog wel boven het beoogde doel van 8%.

Aandachtspunten

Onderwijs

- Verbinding maken van schoolrapportage (= opbrengstenkatern) naar de Lemniscate van Librijn en de scholen; in ontwikkeling.
- Onderwijs Kwaliteitsplan Librijn: opbrengstenkatern vernieuwen, interne audits, waarderingskader inspectie; in ontwikkeling.
- Aanzet om te komen tot normen en indicatoren Librijn; nog niet gerealiseerd.
- Verdere verkenning VO-PO openbaar onderwijs Delft; in ontwikkeling.

Medewerkers

- Coachingsbeleid (startende leraren is gerealiseerd, maar andere onderdelen nog niet); nog niet gerealiseerd.
- Scholing personeel: onderzoek evaluatie scholingsplannen; nog niet gerealiseerd.

Huisvesting

- School Veiligheidsbeleid; gerealiseerd.
- Leegstand in de scholen tegengaan (De Schatkaart, Simon Carmiggelschool, De Eglantier Tanthof).

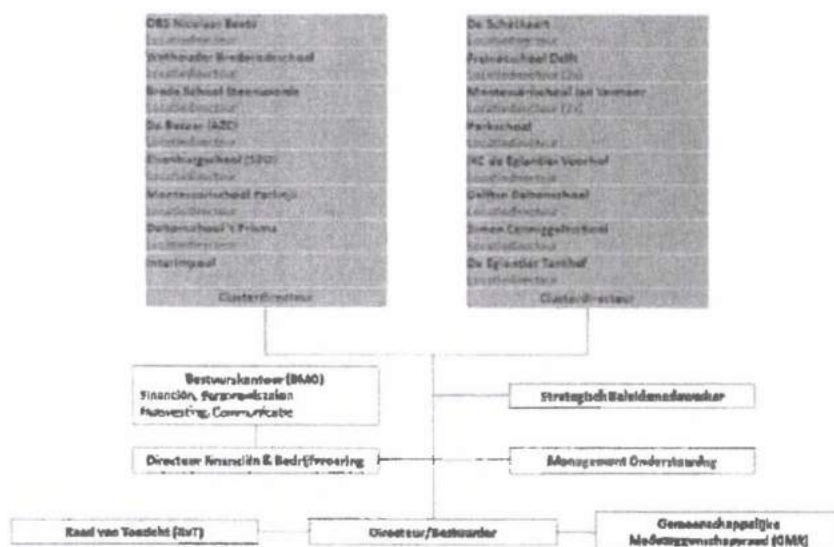
4. Librijn, organisatie en bedrijfsvoering

4.1 ORGANISATIE

Librijn is een stichting voor openbaar basisonderwijs en speciaal onderwijs. Vijftien scholen, 10 brinnummers, 21 locaties; bijna 300 professionals verzorgen voor circa 3000 leerlingen daar het onderwijs in de gemeenten Rijswijk en Delft. Onderwijsprofessionals die ondersteund worden door een klein bestuurskantoor voor administratie, financiën, faciliteiten, personele ondersteuning en beleidszaken.

Het bevoegd gezag bestaat uit een bestuurder die verantwoording aflegt aan een Raad van Toezicht met 5 leden. De bestuurder overlegt regelmatig het managementteam (MO). Ook overlegt zij regelmatig met een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en vraagt advies en instemming conform de WMS. De PO-Governance code wordt gehanteerd.

Openbaar betekent voor ons diversiteit. Verschillende onderwijsconcepten, kleinere en grotere scholen, elk met eigen karakter en mogelijkheden. Zo bieden we ouders verschillende mogelijkheden om het onderwijs te kiezen dat zij het beste passend vinden voor hun kind.

Voor elke locatie is een locatiedirecteur aangesteld. Er zijn 2 clusterdirecteuren die de locatiedirecteuren in de gemeenten ondersteunen.

4.2 MEDEWERKERS

Diversiteit betekent ook een gevarieerde personeelsopbouw, naar achtergronden en ervaringen, naar leeftijd en gender. Want openbaar onderwijs bereidt kinderen voor op meedoen in de samenleving; en daaraan willen wij in onze scholen bijdragen.

Het aantal medewerkers is in 2018 ten opzichte van 2017 fors toegenomen met 21 medewerkers van 275 naar 296. In het totaal gaat het om 212 WTF t.o.v. 201 WTF in 2017. De toename is deels te

verklaren uit het starten van een nieuwe school en voor een groot deel aan de extra middelen voor werkdrukmiddelen waardoor er meer onderwijsassistenten zijn aangenomen. Het aantal OOP medewerkers is gestegen met 13 medewerker van 22 naar 35 in fte van 14 fte naar 21 fte. Het aantal leerkrachten is gestegen met 10 medewerkers van 224 tot 234 (in fte van 165 naar 170).

Aantal medewerkers, man-vrouw en leeftijdsverdeling per 31 december 2018

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal	2018	2017
15 tot 25 jaar	17	2	19	6%	5%
25 tot 35 jaar	63	10	73	25%	21%
35 tot 45 jaar	63	7	70	24%	24%
45 tot 55 jaar	64	11	75	25%	23%
55 tot 65 jaar	47	7	54	18%	24%
65 jaar en ouder	4	1	5	2%	2%
Totaal	258	38	296		
Totaal in procenten	87%	13%			

Diversiteit in managementfuncties

Tweederde van de managementfuncties wordt door vrouwen vervuld; het merendeel van de locatiedirecteuren is vrouw. In 2018 zijn er twee bestuurders geweest, 1 vrouw, 1 man.

Directiefunctie	Vrouw	Man	Totaal	
Bovenschools en clusterdirecteuren	1	2	3	15%
Locatiedirecteuren	12	5	17	85%
Totaal	13	7	20	
Totaal in procenten	65%	35%		

In- en uitstroomgegevens personeel

In het jaar 2018 zijn er 47 (2017: 34) mensen uitgestroomd en 69 (2017: 28) mensen in dienst getreden. Twaalf personen gingen met (flexibel) pensioen (2017: 6). Van zes medewerkers werd het dienstverband beëindigd vanwege blijvende arbeidsongeschiktheid (2017: 6). De rest heeft ontslag genomen op eigen verzoek.

Werkdrukmiddelen

De werkdrukmiddelen zijn verdeeld naar de scholen op basis van leerlingenaantallen op 1 oktober 2018. De locatiedirecteuren hebben afspraken gemaakt met de medewerkers over de inzet van die middelen, en hebben dat vastgelegd in een document. Dit document is goedgekeurd door de PMR van de school. Daarna is met de invulling van gewenste invulling begonnen. In sommige gevallen heeft de invulling moeite gekost omdat er geen personeel was, of dat de juiste kandidaat nog niet was gevonden. In dit schooljaar zal er een evaluatie worden gehouden, en op basis daarvan een invulling van de middelen voor volgend jaar gegeven.

Werkgelegenheid

Librijn voert een beleid om medewerker zoveel mogelijk in dienst te behouden. Ook wordt gemonitord welke medewerker na beëindiging van een tijdelijke aanstelling als nog een vaste aanstelling kan krijgen, zodat de uitstroom naar de WW zo laag mogelijk wordt gehouden.

Preventiebeleid

Het (duurzaam) inzetbaar zijn en houden van personeel, "ons menselijk kapitaal" is door maatschappelijke ontwikkelingen van steeds groter belang. Librijn zorgt conform ARBO wetgeving dat de preventie activiteiten door de bedrijfsarts, verzuimconsulent en locatie directeurs goed op elkaar worden afgestemd. De GMR, de adviserende preventiemedewerker, de locatiedirecteurs en bestuurder bespreken ten minste een keer per jaar de stand van zaken op het terrein van gezond en veilig werken bij Librijn.

Librijn heeft als Arbodienstverlener Perspectief op het gebied van preventie, verzuim, arbeidsmobiliteit en duurzame inzetbaarheid. Librijn handelt proactief om langdurige uitval van medewerkers te voorkomen. Conform CAO PO maken wij gebruik van de duurzame inzetbaarheidsuren en werkdrukmiddelen om preventief uitval te voorkomen. Alle vakleerkrachten bewegingsonderwijs krijgen preventief, om gehoorbeschadiging te voorkomen door de werksituatie, een tweejaarlijkse op maat gemaakte gehoorbescherming, waarmee communiceren met kinderen en ouders nog steeds mogelijk is.

Alle Librijn personeelsleden kunnen rechtstreeks contact opnemen met de verzuimconsulent voor gezondheidsvragen in relatie tot het werk. Dit maakt het mogelijk de bedrijfsarts – ook naast de al bestaande verzuimbegeleiding – proactief kan handelen voordat klachten leiden tot verzuim.

Medewerkers die langdurig uitvallen of dreigen uit te vallen krijgen door maatwerk aan te bieden begeleiding van een deskundige. Als een medewerker dreigt uit te vallen komt er, indien mogelijk, extra ondersteuning in de groep. Dit alles om de werknemer preventief te ondersteunen om uitval te voorkomen of te ondersteunen in zijn of haar herstel.

Librijn heeft in 2018 op advies speciale krukken/stoelen/ ingezet en werkplek aanpassingen gedaan bij problematiek van het bewegingsapparaat.

Iedere school van Librijn heeft in 2018 een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) opgesteld. Librijn maakte hiervoor gebruik van het branche-erkende risico-inventarisatie en evaluatie-instrument voor het primair onderwijs: het digitaal instrument Arbomeester.

Librijn verzorgde ook een aantal BHV-opleidingen. Op elke locatie is een BHV-koffer aanwezig en vonden ontruimingsoefeningen plaats.

Ziekteverzuim

Ondanks het gevoerde preventiebeleid is het ziekteverzuim in 2018 hoger dan het jaar ervoor. Binnen Librijn bedraagt het kort verzuim 0,43% (2017: 0,37%), het middellang verzuim 0,49% (2017: 0,39%) en het lang verzuim 5,36% (2017: 4,67%). Het verzuim langer dan twee jaar bedraagt 0,15% (2017: 0,12%).

Het totale ziekteverzuim is 6,39% (2017: 5,42%) en de meldingsfrequentie 0,90 (2017: 0,74). Het ziekteverzuim laat in vergelijking met 2017 een forse stijging zien. Vooral het langdurig verzuim en de instroom in de WIA nemen toe.

Librijn streeft naar een ziekteverzuimpercentage van minder dan 5,5% en heeft haar doel dit jaar niet bereikt. Vooral het lang verzuim is toegenomen, maar ook het middellange verzuim is vorig jaar toegenomen.

4.3 VERTROUWENSPERSOON EN CONTACTPERSONEN VEILIGE SCHOOL

De vertrouwenspersoon kan bij een breed spectrum van klachten, vragen of bemiddelingsverzoeken op professionele wijze bemiddelen en handelen. Klachten of vragen kunnen afkomstig zijn uit alle geledingen van de school: ouders, leerlingen, leraren, ondersteunend personeel en directie.

De vertrouwenspersoon handelt conform de klachtenregeling van Librijn en houdt zowel contact met de contactpersonen in de school als met een vertegenwoordiger van het bestuur. De vertrouwenspersoon meldt elke klacht geanonimiseerd, met een korte inhoudelijke beschrijving, per mail aan het bestuur. Na afhandeling wordt eveneens een melding gedaan met een korte beschrijving van het resultaat.

De vertrouwenspersoon maakt geen deel uit van de Librijn organisatie en is onafhankelijk.

Naast de vertrouwenspersoon heeft een school ook een contactpersoon veilige school. Deze wijst de weg maar lost een probleem niet zelf op. Betrokkenen kunnen vervolgens zelf werken aan een oplossing. Een contactpersoon veilige school kan op verzoek van betrokkenen wel een bemiddelende rol spelen. Dit jaar zijn de contactpersonen veilige school twee keer bij elkaar geweest.

Mevrouw T. Lansbergen was tot 1 augustus de externe vertrouwenspersoon van Librijn, zij vervulde deze rol vanuit de onderwijs ondersteuningsdienst OnderwijsAdvies. Zij is per 1 augustus opgevolgd door Pieter de Wit en Nicole Kik. Beiden zijn ook werkzaam bij OnderwijsAdvies. De externe vertrouwenspersonen kregen twee adviesaanvragen van een leerkracht en één adviesaanvraag van een ouder.

4.4 KLACHTEN, BEZWAAR EN BEROEP

Librijn heeft een klachtenregeling waarin het in gezamenlijkheid oplossen van de klacht uitgangspunt is. Er zijn in 2018 drie klachten ingediend en door gesprekken tussen betrokkenen zijn deze opgelost. In gevallen dat dit niet lukt kan de klager een formele klacht indienen bij de (cluster)directie, het bestuur of de extern Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. In 2018 is er een klacht ingediend bij de landelijke klachtencommissie, het bestuur heeft de klacht zelf in behandeling genomen.

Bij een formele klacht binnen het bestuur wordt de interne klachten- en bezwaarcommissie om advies gevraagd. Deze hoort de betrokkenen voordat het advies wordt uitgebracht. De klachtencommissie bestaat uit een onafhankelijk voorzitter (die geen deel uitmaakt van de Librijn organisatie) en een secretaris/notulist. Door deze commissie wordt het principe van hoor en wederhoor toegepast.

Besluiten die genomen worden door de directie en het bestuur zijn in het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht vatbaar voor bezwaar en beroep. Ook in het geval van bezwaar wordt de commissie om advies gevraagd. In 2018 is de interne commissie twee keer voor een klacht bijeengekomen en heeft deze afgehandeld. Er is een bezwaar op een besluit behandeld van een ouder die het niet eens was met de schorsing van zijn kind.

4.5 PUBLICITEIT EN COMMUNICATIE

De uitvoering van de PR- en communicatie van Librijn krijgt mede vorm in advertenties in de plaatselijke kranten met aandacht voor de open dagen van onze scholen in Delft en Rijswijk. Ook in 2018 is er weer een reeks advertenties geplaatst, waarmee we ouders en kinderen uitnodigen op onze scholen en waarmee we werken aan naamsbekendheid. Tevens worden de Open Dagen op de website van Librijn geplaatst, evenals nieuwsberichten.

Ook zijn er extra advertentiemomenten aan het begin van het nieuwe schooljaar, waarin al onze scholen weer een succesvol schooljaar wordt toegewenst en op 5 oktober, De dag van de leraar, waarin we de medewerkers bedanken voor hun inzet. Op al onze scholen werd een fruitmand bezorgd als uiting van waardering.

In maart deden bijna al onze scholen mee met de School!Week van het openbaar onderwijs, georganiseerd door VOS/ABB en VOO (Vereniging Openbaar Onderwijs) om het openbaar onderwijs op de kaart te zetten. Iedere school geeft hier haar eigen invulling aan met als kenmerk "iedereen is welkom". Rode lopers werden uitgelegd en activiteiten georganiseerd.

Onze digitale nieuwsbrief "Schoolplein", bedoeld ter informatie voor onze medewerkers, komt drie keer per jaar uit, zo ook in 2018. De redactie verzamelt artikelen over actuele onderwerpen zoals P&O-nieuws, verslagen over studiereizen naar collega-scholen in het buitenland, projecten met de PABO, vakgroepen en nog veel meer. De nieuwsbrief, verspreid per mail, wordt voor de medewerkers ook op de website geplaatst bij het intranet en bij nieuws, omdat het blad dan ook inzichtelijk is voor bezoekers van onze website.

Voor de opmaak en plaatsing van de advertenties, de nieuwsbrief en drukwerk zoals het bestuursverslag en strategisch beleidsplan, werken we samen met PR & Communicatie bureau Auke Smits Publiciteit.

4.6 BEDRIJFSVOERING

Ook in 2018 wordt gebruik gemaakt van de diensten van Dyade ter ondersteuning van de financiële en personele administratie.

De invoering van de AVG wetgeving heeft veel tijd en energie gevraagd. Een kwartiermaker daarvoor is tijdelijk aangesteld die de invoering heeft begeleid en gecoördineerd. Veel aandacht is besteed aan voorlichting over toestemmingsverklaringen en het omgaan met persoonlijke gegevens.

4.7 HORIZONTALE EN VERTICALE VERANTWOORDING

Horizontale en verticale verantwoording zijn belangrijke facetten voor goed bestuur en betrokkenheid van stakeholders.

Librijn heeft met de gemeenten Delft en Rijswijk op verschillende niveaus en wijzen contact onderhouden: daarbij is ons uitgangspunt om open en transparant te zijn. Dat doen we ook naar de Onderwijsinspectie en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), alsmede de Inspectie voor het Onderwijs.

Een brede en diverse groep informeren wij over het reilen en zeilen op onze scholen en betrekken wij bij de ontwikkelingen. Door middel van informatievoorziening, gesprekken en overleggen en afspraken en samenwerkingen. Met ouders, medezeggenschap, medewerkers, ketenpartners en andere schoolbesturen.

De ouders zijn voor ons de belangrijkste stakeholder. Via gesprekken met ouders, via de medezeggenschap op schoolniveau en op stichtingsniveau nemen wij hun visies en meningen mee in onze ontwikkelingen. Onze scholen hebben hierin een centrale rol. Denk daarbij aan gesprekken met leerkrachten, intern begeleider of de directeur; of de thema-ouderavonden, websites van de scholen, de schoolgids of de digitale nieuwsbrieven en ouderraden

Met gemeenten is regelmatig overleg met ambtenaren en wethouders. Ook met andere schoolbesturen in primair- en voortgezet onderwijs wordt gesproken. Daarnaast zijn er regelmatig afstemmingen met ketenpartners, zoals passend onderwijs- en kinderopvangorganisaties.

4.7.1 Informatie over Raad van Toezicht en Bestuurder

Elk lid van de raad van toezicht ontvangt jaarlijks een netto onkostenvergoeding van € 550.

Nevenfuncties leden raad van toezicht

Mevr drs. C. Looij voorzitter MR, Nutsschool Laan van Poot, Den Haag

Mw. drs. Y.G van Hoof-Imbos is lid van de raad van toezicht van de Mytyschool te Roosendaal en bestuurslid van Stichting Vrienden van Yulius.

Accountant

De raad van toezicht heeft ten behoeve van de controle op de jaarrekening de heer W. Touw RA van KPMG als accountant aangezocht en benoemd.

De bestuurder heeft een aanstelling binnen de CAO Primair Onderwijs en ontvangt geen bijzondere toelagen of looncomponenten. Het salarisniveau ligt ruim onder de maximumnormen die zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bestuurder, mevrouw M. Veldhuis, is het hele jaar in dienst geweest, waarbij ze vanaf 15 oktober is vrijgesteld van werkzaamheden.

Tussen 15 oktober en 29 oktober is de heer André van der Lelij, directeur financiën en bedrijfsvoering van Librijn, tijdelijk bestuurder geweest.

Eind 2018 is gestart met de werving voor een nieuwe directeur-bestuurder.

Vanaf 29 oktober 2018 is er door de raad van toezicht een interim directeur-bestuurder aangesteld: de heer Joost van Loon. De kosten van deze interim bestuurder vallen binnen de normen van de WNT die ervoor staan. De interim-bestuurder is tevens voorzitter van een raad van toezicht van een PO-VO stichting in een andere regio. Beide raden van toezicht hebben vastgesteld dat de samenloop van beide rollen geen belemmering vormt voor onafhankelijkheid van de functionaris zoals omschreven in de PO Governance Code. De PO-Raad is hierover geïnformeerd.

Begin 2019 is bekend geworden dat per 1 april 2019 mevrouw Caroline Versprille zal beginnen als directeur-bestuurder.

De bestuurders waren uit hoofde van hun functie onbezoldigd bestuurslid van:

- het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Delflanden (28-02);
- het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (28-15);
- een aantal verenigingen van eigenaren/stichtingen die ten formele eigenaar zijn van de schoolgebouwen van Librijn.

Bestuursbesluiten worden vastgelegd in een besluitenregister. Dit register wordt ter kennis gebracht aan de raad van toezicht van Librijn.

5. Financieel verslag

5.1 EXPLOITATIE

Het jaar 2018 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 29.920 uit gewone bedrijfsvoering en een eenmalige dotatie - vanwege herijking van de meerjaren onderhoudsplannen na schouwing en categorisering groot onderhoud en klein onderhoud - aan de voorziening groot onderhoud (ter grootte van € 664.074) waardoor er een netto resultaat ontstaat van € -634.154).

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil	Realisatie 2017	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCW	17.766.418	16.072.809	1.693.609	16.514.238	1.252.180
Overige overheidsbijdragen	317.194	223.759	93.435	294.325	22.869
Overige baten	576.588	314.196	262.392	580.759	-4.171
Totaal baten	18.660.200	16.610.764	2.049.436	17.389.322	1.270.878
Lasten					
Personele lasten	15.430.536	13.927.632	1.502.904	14.052.542	1.377.994
Afschrijvingen	342.155	368.168	-26.013	338.431	3.724
Huisvestingslasten	2.148.927	1.364.320	784.607	1.527.664	621.263
Overige instellingslasten	1.369.026	1.201.855	167.171	1.356.136	12.890
Totaal lasten	19.290.644	16.861.975	2.428.669	17.274.773	2.015.871
Saldo baten en lasten	-630.444	-251.211	-379.233	114.549	-744.993
Financiële baten en lasten	-3.710	1000	-4.710	-1.051	-2.659
Nettoresultaat	-634.154	-250.211	-383.943	113.498	-747.652

Nettoresultaat	-634.154	-250.211	-383.943	113.498	-747.652
Eenmalige dotatie onderhoudsvoorziening	-664.074		-664.074		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	29.920	-250.211	-280.131	113.498	

Toelichting

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (€29.920) is € 280.131 positiever dan het begrote tekort van € 250.211.

De verbetering van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering vindt vooral haar oorzaak in de personele exploitatie. Er was een overschot begroot van € 383.992 op de personele exploitatie en het is uitgekomen op een overschot van € 609.279. Het verschil van € 225.287 verklaart bijna de gehele verandering van het resultaat. De oorzaak is dat er meer middelen zijn ontvangen van het Rijk en de samenwerkingsverbanden, waar tegenover niet meer personele kosten staan.

Het resultaat op de materiële kosten- € 454.180 is hoger dan begroot -€ 363.757 maar iets lager dan in 2017: -€ 494.730. De oorzaak ligt vooral in hogere huisvestingslasten (€ 120.533).

Door een eenmalige dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 664.074 is het uiteindelijke netto resultaat - € 634.154. Dat is negatiever dan begroot.

5.1.1 Baten

De baten komen bijna € 1.693.609 hoger uit dan begroot. De hogere rijksbijdrage is de grootste verklaring van het verschil.

Rijksbijdrage

De personele rijksbijdrage is in het afgelopen jaar aanmerkelijk verhoogd, omdat het Rijk extra middelen heeft toegekend aan de gehele PO sector. Er is € 430 miljoen extra aan werkdrukkiddelen toegekend en nog € 270 miljoen aan verhoging van salarissen en dan vooral de leerkrachten salarissen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil	Realisatie 2017	Vershil
Baten					
Personele Rijksbijdrage	14.451.895	13.268.090	1.183.805	13.558.586	893.309
Materiële Rijksbijdrage	2.275.945	2.266.075	9.870	2.285.413	-9.468
SWV inkomsten	1.038.578	538.644	499.934	670.239	368.399
Totaal baten	17.766.418	16.072.809	1.693.609	16.514.238	1.252.180

Ook dit jaar werd in oktober de Rijksbijdrage voor het afgelopen schooljaar herrekend door de overheid met behulp van het referentiemodel. Omdat bij de verhoging in oktober 2018 ook een nabetaling van de werkdrukkiddelen en een extra loonindexering voor de leerkrachten heeft plaats gevonden is het bedrag niet exact te berekenen. Maar in de maandelijkse overzichten bleek in oktober dat er een meevaller was.

Daarnaast is er een bedrag van € 398.379 (2017:€ 288.079) aan groeimiddelen ontvangen, terwijl er maar € 280.000 was begroot. Er is een bedrag ontvangen van € 478.196 voor eerste opvang nieuwkomers (begroting 2018:€ 462.000).

Bij de ontvangsten van het SWV is er bijna € 500.000 extra ontvangen ten opzichte van de begroting. Voor Delft geldt dat er € 150.000 extra ontvangen is vanwege een extra toekenning door PPOD van € 50 per leerling voor de lichte ondersteuning en € 25 per leerling meer voor de basis ondersteuning en meer arrangementen dan begroot. In Rijswijk zijn er meer arrangementen gekomen dan begroot (€ 44.000) en krijgt de Elsenburg door de groei van het aantal leerlingen een extra bedrag van € 150.000, en door een verandering in toekenning van € 7.000 per zelfstandige school in plaats van op BRINnummer heeft Librijn in totaal € 21.000 meer ontvangen van SPPOH.

Overige overheidsbijdrage

De overige overheidsbijdrage betreft vooral de onderwijsachterstandsmiddelen van de gemeente Delft. (€ 187.781) In de begroting was het bedrag verminderd omdat bij opstellen van de begroting onduidelijk was hoe het verder zou gaan met de middelen en is in de begroting ook forse korting opgenomen voor het schooljaar 2018-2019. Deze korting ging uiteindelijk toch niet door. Daarnaast is er alleen de toegezegde subsidie (€ 37.638) van de gemeente Delft voor de tekort financiering van de Schatkaart opgenomen.

Overige baten

De overige baten zijn € 262.392 hoger dan het begrote bedrag van € 314.194. Dat komt door hogere opbrengsten verhuur (€ 50.425), meer inkomsten van personeelskosten oa vanuit IKC Parkrijk voor 3 jarige kleuters € 15.000 en vanwege inzet in projecten (€ 14.000), de vrijval van de jubileumgratificatie vanwege een hogere vertrekans (€ 38.000). Daarnaast ontvangen we ook van ouderraden bijdragen in verschillende activiteiten en sponsorloop inkomsten.

5.1.2 Lasten

Personele lasten

De personele lasten zijn € 1.502.904 hoger dan begroot. Hieronder zijn de oorzaken verder uitgesplitst:

1. De salariskosten zijn hoger dan begroot door de toename van gemiddelde aantal fte in dienst van ongeveer 7,5 fte ten opzichte van gemiddelde 2017. Een gemiddelde fte kost in 2018 € 67.905. Daardoor hebben we € 508.052 uitgegeven.

De stijging van medewerkers in dienst komt doordat we van het rijk extra middelen hebben gekregen om werkdruk te verminderen. Die middelen hebben we gebruikt om onder andere extra mensen in dienst te nemen. Daarnaast is het leerling aantal gegroeid en hebben we daarom ook meer mensen in dienst.

2. Er is een stijging van de gemiddelde personeelslast van € 64.854 in 2017 tot € 67.905 in 2018. Als gevolg van nieuwe CAO afspraken om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren zijn de salariskosten landelijk met € 270 miljoen gestegen. Met een gemiddelde van 216 fte betekent dat voor ons een bedrag van € 637.184, oftewel een stijging van € 3.051 per fte
3. We hebben afgelopen jaar flink wat medewerkers moeten inhuren via externe bureaus waaronder Bureau Maandag. Dit betekent ongeveer € 400.000 aan uitbesteding aan derde.

Ten opzichte van 2017 zijn de uitgaven voor de personele lasten in 2018 ook gestegen: een verhoging van inhuur derden met € 60.000 en vooral ook extra uitgaven voor nascholing van € 100.000 meer dan in 2017.

Afschrijvingen

De afschrijvingen (€ 342.155) zijn lager dan begroot (€ 368.168) omdat in de begroting wordt uitgegaan van investeringen aan het begin van het jaar, terwijl in de praktijk zaken later in het jaar aangeschaft worden waardoor er minder dan de begroting wordt uitgegeven.

Een deel van de aanschaffingen is begroot als investeringen maar betreffen kleine aanschaffingen en zijn geboekt op kleine inventaris onder de instellingskosten.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zonder de eenmalige extra dotatie zijn lager dan de huisvestingskosten in 2017. De energiekosten zijn lager (€ 30.345) evenals de overige huisvestingskosten (12.094). De verlaging van energie kosten komt door een eenmalige teruggave over meerdere jaren. De schoonmaakkosten zijn duidelijk hoger dan in 2017 (€ 29.592).

Ten opzichte van de begroting is vooral het onderhoud een hogere post van € 78.000 en in mindere mate de overige huisvestingskosten en de schoonmaak.

Overige instellingslasten

De werkelijke overige instellingslasten zijn bijna gelijk aan de lasten over 2017. Opvallende posten ten opzichte van 2017 zijn:

1. Extra accountantskosten, (€ 22.167) door de wijze van oplevering van de jaarrekening heeft de accountant extra werkzaamheden moeten doen.
2. Extra aanschaf klein inventaris. (€ 54.360) Bij de start van de School Parkrijk, zijn heel veel kleine spullen aangeschaft die niet geïnvesteerd kunnen worden, maar wel voor Montessori onderwijs noodzakelijk zijn.
3. Vermindering van de drukkosten, (€ 6.147) door goedkopere machines en minder drukwerk.

5.1.3 Resultaat

Het uiteindelijke resultaat is een tekort van € 634.154.

Van het resultaat wordt € 33.907 onttrokken aan de bestemmingsreserve nulmeting. De rest € 600.247 wordt onttrokken aan de algemene reserve (eigen vermogen).

5.2 BALANS

In de balans is een duidelijke verandering zichtbaar bij het eigen vermogen en de voorzieningen. Deze is vooral het gevolg van de gewijzigde wettelijke eisen ten aanzien van Voorziening groot onderhoud. Daardoor is de post Voorzieningen sterk gestegen, en is de post Eigen Vermogen afgenomen.

Ook de voorziening langdurig zieken is gevormd. De extra dotaties komen ten laste van het resultaat en het eigen vermogen, dat daardoor gedaald is.

Activa	31-12-2018	31-12-2017	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
Materiële vaste activa	1.517.235	1.472.517	Eigen vermogen	2.572.994	3.207.148
Financiële vaste activa	0	0	Voorzieningen	2.074.811	1.293.727
Vorderingen	1.344.908	1.031.547	Langlopende schulden	10.093	12.268
Liquide middelen	3.939.921	4.005.985	Kortlopende schulden	2.144.166	1.996.906
Totaal activa	6.802.064	6.510.049	Totaal passiva	6.802.064	6.510.049

De materiele activa zijn gestegen doordat we afgelopen jaar hebben geïnvesteerd in school meubilair (€ 145.294) en ICT (€ 130.084).

De vorderingen zijn gestegen door een stijging van de vordering op het Ministerie. Vorig jaar was dit een relatief laag bedrag, omdat wij toen een bedrag moesten restitueren in verband met de sluiting van De Bouwsteen. Dit jaar is het bedrag van de vordering op OCW € 933.245 (2017: € 609.933).

De liquide middelen zijn licht gedaald.

De kortlopende schulden zijn gestegen, omdat er nog niet bestede subsidiebedragen zijn € 298.636 (2017 :€ 107.782). Voor een deel (€ 70.000) is dat het gevolg van een ander betaalritme van het ministerie, waardoor we in november 2018 een hoger deel van het bedrag hebben ontvangen.

Daarnaast is de reservering voor deskundigheidsbevordering van directeuren met € 20.000 opgelopen. Ook zijn de gereserveerde bedragen voor vakgroepen/scholingsdagen/individuele scholing niet uitgegeven. De schulden voor personele verplichtingen zijn gestegen (€ 90.000).

Tegenover deze stijgingen staat een verlaging van de crediteuren met € 40.000 en een verlaging van overige schulden met € 150.000. Een gedeelte van de verlaging (€ 80.000) is het resultaat van afspraken met de gemeente Rijswijk over het jaarlijks te betalen bedrag aan energie en onderhoud.

5.3 CONTINUÏTEITSPARGRAAF

In deze paragraaf geven we aan hoe Librijn zich ontwikkelt. Ook vermelden we welke risico's en mitigerende maatregelen voorzien worden. Daarnaast besteden we aandacht aan de onze interne risicobeheersings- en controle systemen.

Vooruitzicht

Als we kijken naar de toekomst dan verwachten we binnen Librijn een groeiend aantal leerlingen doordat we een nieuwe school hebben geopend in 2018, en de Schatkaart ook gaat groeien. Dat betekent dat er een groei is van de omvang van de formatie.

Vanuit de meerjarenbegroting 2019 -2022 zijn de prognoses van de leerlingenaantallen van deze paragraaf gevuld. In die begroting is opgenomen dat de Schatkaart open blijft.

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Personele bezetting in FTE per 31-12					
- Management / Directie	17,9	17,9	17,9	17,9	17,9
- Onderwijzend personeel	170,1	167,9	172,2	179,0	176,5
- Overige medewerkers	23,9	29,4	29,4	29,4	29,4
Leerlingaantallen	2981	3041	3122	3316	3379

Door de opening van een nieuwe school in Parkrijk zullen de leerlingenaantallen stijgen. Vanaf 2019 zullen er circa 50 kinderen per jaar vooral in de onderbouw instromen, en daarnaast nog een beperkt aantal kinderen in de bovenbouw.

In 2021 gaan we uit van sluiting van de AZC school De Bazaar, omdat COA een overeenkomst met de gemeente Rijswijk is aangegaan voor 3 jaar met een verlengingsoptie voor 2 jaar. De gemeente Rijswijk zal eind mei 2019 daarover beslissen.

Om de ontwikkeling van het aantal leerlingen bij te houden zal het aantal leerkrachten ook moeten groeien. Met de verwachtingen over het toenemende lerarentekort zal dit een risico kunnen worden om te groeien in het aantal leerlingen.

In de komende jaren zal het eigen vermogen afnemen doordat we vanwege groei van de leerlingenaantallen op de nieuwe school Parkrijk en het openhouden van De Schatkaart deze leerlingen moeten voorfinancieren. Ook de investeringen voor de nieuwe school betekenen een toename van de materiële vaste activa en daardoor zullen de afschrijvingen in de toekomst ook stijgen.

De prognoses cijfers komen uit de meerjarenbegroting, waarbij het startjaar 2018 is aangepast naar stand van de jaarrekening.

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2018	Begroting 31-12-2019	Begroting 31-12-2020	Begroting 31-12-2021	Begroting 31-12-2022
Materiële vaste activa	1.517.235	1.796.218	1.708.458	1.743.200	1.674.887
Vorderingen	1.344.908	1.344.908	1.344.908	1.344.908	1.344.908
Liquide middelen	3.939.921	3.321.022	3.429.835	3.468.496	3.561.225
Totaal activa	6.802.064	6.462.148	6.483.201	6.556.604	6.581.020
Passiva	Realisatie 31-12-2018	Prognose 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Eigen vermogen					
Algemene reserve	2.301.417	2.102.128	2.065.083	2.098.989	2.132.896
Eigen Vermogen					
Bestemmingsreserve	271.577	237.670	203.763	169.856	135.949
Totaal eigen vermogen	2.572.994	2.339.798	2.268.846	2.268.845	2.268.845
Voorzieningen	2.074.811	1.968.091	2.060.096	2.133.499	2.157.916
Langlopende Schulden	10.093	6.222	5.569	4.916	4.263
Kortlopende Schulden	2.144.166	2.148.037	2.148.690	2.149.343	2.149.996
Totaal passiva	6.802.064	6.462.148	6.483.201	6.556.604	6.581.020

De investeringen zijn de komende jaren iets hoger door de investeringen in meubilair door een aantal scholen. We hebben een bedrag begroot voor de investering in zonnepanelen (€ 100.000) op een aantal scholen van Librijn.

De voorziening groot onderhoud is opgehoogd. De komende jaren zal dit ongeveer op eenzelfde niveau blijven. De overige voorzieningen zijn op gelijke hoogte gehouden.

De liquide middelen nemen af als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen, onder de aanname dat de vorderingen schulden gelijk zullen blijven.

De liquide middelen worden op dit moment defensief beheerd. De benodigde middelen staan op de rekening courant en we kijken regelmatig of we middelen kunnen storten op de spaarrekening.

Staat van baten en lasten

Het negatieve resultaat in 2018 is het gevolg van een eenmalige extra dotatie aan de voorziening onderhoud.

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten					
Rijksbijdragen OCW	17.766.418	18.027.721	18.698.369	19.395.887	19.235.937
Overige overheidsbijdragen	317.194	356.725	232.414	232.414	231.289
Overige baten	576.588	432.657	445.069	459.515	460.991
Totaal baten	18.660.200	18.817.103	19.375.853	20.087.816	19.928.217
Lasten					
Personele lasten	15.430.536	15.975.483	16.293.204	16.797.625	16.612.859
Afschrijvingen	342.155	349.617	351.760	363.258	361.313
Huisvestingslasten	2.148.927	1.365.931	1.426.995	1.500.048	1.530.316
Overige instellingslasten	1.369.026	1.356.267	1.371.847	1.423.884	1.420.730
Totaal lasten	19.290.644	19.047.298	19.443.805	20.084.816	19.925.218
Saldo baten en lasten	-630.444	-230.196	-67.953	3.000	3.000
Financiële baten en lasten	-3.710	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Nettoresultaat	-634.154	-233.196	-70.953	0	0

In de begroting is opgenomen dat de Schatkaart open blijft, en dat de leerlingenaantallen sterk zullen stijgen, door groei van de Schatkaart en Parkrijk. Ook is opgenomen dat in 2021 De Bazaar zal sluiten. In de begroting gaan we ervanuit dat de eventuele salarisstijging worden gedekt door extra middelen in de Rijksbijdrage.

De baten en lasten ontwikkelen mee met de groei van de aantallen leerlingen in de komende jaren. En ook zullen in de komende jaren de formatie worden aangepast aan de beschikbare middelen.

In de latere jaren hebben we nog een afnemend negatief resultaat omdat we moeten voorfinancieren in de groei van scholen. In 2022 vind ondanks een stijging van het aantal kinderen een daling plaats van de rijksbijdrage. Dat komt omdat de extra inkomsten van de asielzoekerskinderen dan wegvallen.

Aanwezigheid Interne risicobeheersings- controle systemen

Maandelijks wordt er interne controle gedaan op de boekhouding, en financiële overzichten opgestuurd naar de budgethouders.

Periodiek worden er maand- en kwartaalrapportages opgesteld, geanalyseerd en besproken met de bestuurder. Met de scholen wordt de uitputting van hun budget regelmatig doorgenomen door de clusterdirecteuren. Elke RvT vergadering is er een financieel overzicht over de stand van zaken en een prognose naar eind van het jaar.

Het personeelsformatieproces voor de schooljaren 2017 -2018 en 2018-2019 zijn doorlopen met alle schooldirecteuren. Er is een meerjarenbegroting 2019-2023 opgesteld.

Over al deze onderwerpen wordt regelmatig met de Raad van Toezicht overleg gepleegd.

5.4 RISICO'S

Uit de risico inventarisatie van Infinite van 4 jaar geleden zijn hieronder de belangrijkste risico's die nu nog steeds gelden weergegeven. Uit de verslaglegging hiervan blijkt dat vooral risico's zijn benoemd die ook al in eerdere fasen zijn benoemd.

De benoemde risico's zijn gewogen en daar bij is een is een bepaald percentage van de rijksbijdrage ingeschat. Een verdere onderbouwing is net als voorgaande jaren niet aanwezig. In het rapport zijn de volgende risico's benoemd en heel kort toegelicht. Tevens is weergegeven wat de omvang van het risico is.

Afgelopen periode hebben we de risico's besproken in het Management Overleg, en opnieuw een inschatting gemaakt op hoofd onderdelen. In de komende periode zullen we opnieuw de risico's tegen het licht houden en een inschatting maken van die risico's

Risico's in verband met bekostiging van het rijk

1. Leerling ontwikkelingen:

De ontwikkeling van de leerlingenprognoses. Die risico's bij Librijn zijn relatief gering doordat dit een redelijk stabiele groeiontwikkeling is.

2. Calamiteit:

Dit is het risico dat er iets gebeurt in de omgeving van de school wat invloed heeft op de school en wat een grote impact heeft op de leerlingenstroom.

3. Bezuinigingen:

Dit is het risico dat het rijk onverwacht een deel van de ontwikkeling van de kosten niet compenseert. Jaarlijks blijkt er vaak een extra bedrag binnen te komen. Voor 2019 is een deel daarvan (€ 60.000) in de begroting opgenomen.

In het totaal is voor dit risico een percentage van 1,5% van de rijksbijdrage opgenomen in de buffervoorziening.

Risico's planning en controlecyclus:

1. Meerjarenbegroting

Het risico is hier klein door een voorwaarts rollende meerjarenbegroting.

Beheersmaatregel: gegevens baseren op actuele inzichten (vooral leerlingenaantallen) en vergelijk meerjarenbegroting met voorgaande meerjarenbegroting maken om verschillen aannames en effecten te toetsen ter versterking van de kwaliteit.

2. Managementrapportage

Hier is een risico omdat de voorspellingen over de uitkomst van de prognose nog niet heel goed zijn. In het totaal is voor dit risico een percentage van 0,5% van de rijksbijdrage opgenomen in de buffervoorziening.

Beheersmaatregel: per kwartaal resultaten vergelijken met prognoses en actualiseren.

In het totaal is voor dit risico een percentage van 0,5% van de rijksbijdrage opgenomen in de buffervoorziening.

Risico's financieel beheer:

1. De interne controle en functiescheiding

Op grond van de werking, de aanwezigheid van voldoende check and balances, en de planning- en control-cyclus zijn er geen noemenswaardige risico's opgenomen.

Risico's huisvesting en ICT:

1. Buitenonderhoud:

Door de wijziging van de richtlijn rond de voorziening buitenonderhoud hebben we in 2018 opnieuw de omvang van de voorziening bepaald.

Beheersmaatregel: uitgaven en ontwikkelingen nauwgezet volgen conform onderhoudsplan en indexering van de prijzen en het regelmatig schouwen van gebouwen.

2. Overcapaciteit in wijk Tanthof:

Door de overcapaciteit in de wijk Tanthof zal er waarschijnlijk een verandering van het scholenbestand komen. Hierdoor kan in de toekomst het aantal kinderen teruglopen. Hiervoor nemen we een klein risico op.

Beheersmaatregel: actuele leerlingenprognoses benutten, input scholen over verwachtingen benutten

3. Huisvesting Parkrijk

Doordat de bouw van de school in Parkrijk is uitgesteld, is de groeiprognose aan mogelijke afvlakking onderhevig en duurt het langer voordat de school op de gewenste capaciteit is. Tevens zullen we meer kosten moeten maken omdat we een tijdelijke locatie moeten inrichten.

4. ICT

Er is een ICT plan en langzaam wordt de aanpak en de structuur van de ICT verbeterd, waardoor het risico afneemt.

5. Sociale media:

We hebben aandacht voor de risico's van schade via sociale media en een protocol voor sociale media, waardoor dit een klein risico is.

Beheersmaatregel: scholen bewust met media laten omgaan en er aandacht voor vragen in het onderwijs.

6. AVG

We hebben naast het bewustwordingsproces en een inventarisatie van de risico's nog niet alle gevolgen van de AVG nog niet geheel op orde. We stellen een Functionaris gegevensbescherming aan, en werken verder het IBP uit.

In het totaal is voor dit risico is een percentage van 2,25% van de rijksbijdrage opgenomen in de buffervoorziening.

Risico's personele aangelegenheden:

1. Wet Werk en Zekerheid (WWZ):

De WWZ is nu nog niet van toepassing voor Librijn, maar in de nabije toekomst wel. Dit zou kunnen betekenen dat tijdelijke aanstellingen worden omgezet naar vaste aanstellingen. In deze markt is dat een klein risico, en we volgen de wet.

2. Arbeidsconflict:

We hebben in de begroting al een bedrag opgenomen om de kosten van een arbeidsconflict op te lossen, hierdoor is er geen risicobuffer nodig voor deze post.

Beheersmaatregel: goed werkgeverschap en HRM beleid.

3. Eigenrisicodrager en verzuim:

Dit is het risico dat de vervangingskosten hoger zijn dan begroot en dat door de werkdruk het verzuim hoog blijft. De kosten voor vervanging in deze markt zijn erg laag doordat er geen vervangers zijn. We schatten dit risico laag in.

Beheersmaatregel: we zijn gericht op een goed ziekteverzuimbeleid.

4. Vacatureruimte

Dit is onderkend als het grootste risico in de komende periode. Doordat er steeds minder leerkrachten zijn op de arbeidsmarkt zal het vervullen van vacatures steeds lastiger worden. Mogelijk zal er dan geconcentreerd gaan worden op salaris zoals nu al gebeurt in Den Haag en Rotterdam, waardoor we hogere personeelslasten krijgen.

Beheersmaatregel: actieve inzet op nieuwe instrumenten voor nieuwe leerkrachten. En samenwerkingen tussen scholen versterken.

Het totaal is voor de personele risico's een percentage van 3 % van de Rijksbijdrage.

Risico kwaliteit onderwijs:

1. De risico's voor de kwaliteit voor het onderwijs worden laag ingeschat.

Beheersmaatregel: sturen op onderwijskwaliteit, uitvoeren van audits, adviezen van Onderwijsinspectie benutten.

Overige risico's:

1. Dit is de post van de risico's die niet in de andere risico's is benoemd.

In het totaal is voor dit risico een percentage van 1 % van de rijksbijdrage opgenomen in de buffervoorziening.

In het totaal nemen we als risicobuffer 8,25% op van de rijksbijdrage en dat vertegenwoordigt een bedrag van ongeveer €1,5 miljoen euro.

5.4.1 Vermogensbehoefte

Het vermogen heeft drie functies. Ten eerste de buffer-/weerstandsfunctie, daarnaast de financieringsfunctie. Tot slot kan er vermogen aanwezig zijn voor toekomstig beleid (vrije vermogen). Om een duidelijk inzicht te krijgen dienen de componenten bij de bepaling apart bekeken te worden.

Buffer- of weerstandsvermogen

Het buffer- of weerstandsvermogen is dat deel van het vermogen dat bedoeld is voor het opvangen van risico's die niet op een andere wijze afgedekt kunnen worden.

Doordat dit deel van het vermogen onverwacht, op korte termijn aanspreekbaar moet zijn, wordt dit gedeelte van het vermogen meestal in liquide middelen of in snel in liquide middelen om te zetten middelen aangehouden. In dit gedeelte van het vermogen zal dus in de kapitalisatie een plaats moeten krijgen.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie van het vermogen heeft betrekking op de financiering van de (materiële) vaste activa. In het funderend onderwijs is externe financiering zonder onderpand niet of nauwelijks mogelijk. Om die reden moet het eigen vermogen voorzien in de kapitaalbehoefte. Uiteraard is externe financiering bij het bezit van huisvesting (doordecentralisatie) wel mogelijk. Bij Librijn is van

het in eigen bezit hebben van huisvesting geen sprake en heeft dit deel van het vermogen met name betrekking op de inventaris en het onderwijsleerpakket (OLP).

Transactiebehoefte

Daarnaast is er de transactie behoefte. Dat is het deel van het kapitaal wat ingezet wordt voor het doen van de reguliere transacties. Dit is bij Librijn het bedrag aan kortlopende schulden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de verschillende behoefte aangegeven.

	2018	2019	2020	2021	2022
Aanwezig kapitaal	6.802.064	6.462.148	6.483.201	6.556.604	6.581.020
Financieringsbehoefte	2.086.198	2.469.800	2.349.130	2.396.900	2.302.969
Transactiebehoefte	2.154.259	2.154.259	2.154.259	2.154.259	2.154.259
Weerstandsbuffer	1.586.117	1.599.454	1.646.947	1.707.464	1.693.898
Totaal	5.826.574	6.223.512	6.150.336	6.258.623	6.151.127
Vrije vermogen	975.490	238.636	332.865	297.981	429.893

Door de stijging van de Rijksbijdrage en gelijkblijvend risico stijgt de weerstandsbuffer de komende jaren. Ook stijgt de financieringsbehoefte door de stijging van de investeringen. Het vrije vermogen daalt door bovenstaande ontwikkeling en doordat het eigen vermogen daalt vanwege het negatieve resultaat wat we voor 2019 en 2020 hebben begroot. Het vrije vermogen blijft echter wel positief, waardoor er ruimte blijft om eventueel nog extra te investeren in de toekomst.

5.4.2 Investerings- en financieringsbeleid

Afgelopen jaar is er meer geïnvesteerd (€ 395.449) dan in 2017 (€306.623). Er is meer geïnvesteerd in de aanschaf van meubilair € 172.659 dan vorig jaar (2017: € 67.974). Dit heeft te maken met het opstarten van de nieuwe school. Op diverse scholen is het meubilair vervangen.

In leermiddelen is ongeveer hetzelfde bedrag geïnvesteerd € 51.591 (2017: € 50.876). Daarnaast is er iets minder geïnvesteerd in ICT apparatuur € 130.084 (2017: € 159.711). Daarnaast is nog een bedrag geïnvesteerd in aanpassing van het gebouw € 27.172 (2017: € 21.512) en overname van spullen door de nieuwe school € 13.942.

De Stichting hanteert een Treasury Statuut, wat voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders Librijn het financierings- en beleggingsbeleid dient in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemmingen worden besteed.

Librijn heeft in 2018 een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De overtollige liquide middelen zijn op een spaarrekening gestort, waarvan de spaarrente onder de 1% ligt.

In het kalenderjaar 2017 hebben we een onderzoek gedaan of we overtollige liquide middelen kunnen gaan beleggen. Daaruit komt naar voren dat beleggen in obligaties op dit moment een geringe

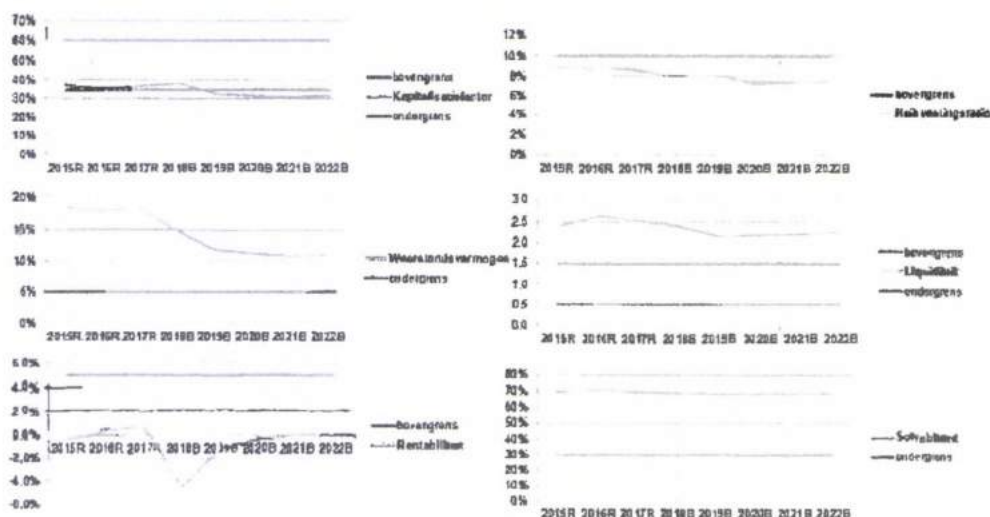
meeropbrengst heeft ten opzichte van de middelen te laten staan op de spaarrekening en ook meer risico, dus is ervoor gekozen om niet te gaan beleggen in obligaties.

5.5 KENGETALLEN

De kengetallen met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, de kapitaalfactor en het weerstandsvermogen worden hieronder weergegeven.

	2018	2017	2016	Aanbeveling commissie Don:	Indicatoren risicoanalyse onderwijsinspectie
Solvabiliteit (2)	68%	69%	71%	ondergrens van 30%	kleiner dan 30%
Rentabiliteit	-3,4%	0,7%	0,4%	bovengrens van 5%	Laatste 3 jaar negatief
Kapitalisatiefactor	36,1%	37,2%	35,5%	tussen de 35 - 60 %	
Weerstandsvermogen	13,8%	18,4%	17,9%		Lager dan kleiner dan 0,05
Liquiditeit	2,46	2,52	2,64	Tussen de 0,5 en 1,5	Kleiner dan 1
Huisvestingsratio	11,2%	8,9%	8,7%		Groter dan 10%

De kengetallen geven een redelijk stabiel beeld.

De solvabiliteit is goed te noemen. De rentabiliteit is door de eenmalige dotatie negatief na twee jaar van positief rendement. De kapitalisatiefactor daalt iets maar blijft eigenlijk iets boven de grens van 35%. Het weerstandsvermogen neemt af maar is nog steeds ruim voldoende.

De huisvestingsratio komt boven de 10% grens uit die door de Inspectie als waarde wordt aangehouden. Dit komt door de extra dotatie die aan de voorziening groot onderhoud is gedaan. Zonder die extra dotatie zou het percentage zijn gezakt tot 7,8%. Dat is een daling ten opzichte van

2017 als gevolg van afname lasten met ruim € 40.000, en omdat de totale lasten zijn toegenomen door de relatief grote stijging van de salarissen. In bovenstaande grafiek is af te lezen dat het percentage in de komende jaren weer onder signaleringsgrens van 10% zakt.

Omschrijving van de kengetallen

Solvabiliteit:

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen vermogen (reserves en voorzieningen) en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit:

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief ofwel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten. De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. Aanbeveling Commissie Don: 5% (bovengrens).

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is. Dit om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Aanbeveling Commissie Don: 35 - 60 % (35 % is de bovengrens voor grote besturen, 60 % voor kleine besturen).

Huisvestingsratio:

Het kengetal huisvestingsratio geeft de verhouding aan van de lasten van huisvesting afgezet tegen de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijving gebouwen en terreinen gedeeld door de totale som van de lasten (inclusief financiële lasten).

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde groter dan 10%.

Weerstandsvermogen:

Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de totale baten.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden. Aanbeveling Commissie Don: tussen de 0,5 en 1,5.

Bijlage 1

Tabellen Strategisch Beleidsplan 2014-2018

Identiteit

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
Elke school maakt de identiteit van openbaar onderwijs Librijn zichtbaar in de beleidsvoornemens en de wijze waarop er naar buiten toe gecommuniceerd wordt.	Schoolplan	1. Identiteit is zichtbaar in beleidsvoornemens in het schoolplan en de schoolgids	✓
	Schoolgids	2. Identiteit wordt genoemd en toegelicht in Schoolplan, Schoolgids en op de website	✓
	Website	3. De scholen nemen actief deel aan de schoolweek openbaar onderwijs	✓
	Deelname schoolweek VOO		

Missie

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
De visie van Librijn is bij alle scholen herkenbaar terug te vinden in het schoolplan.	Schoolplan	1. De missie en visie van Librijn zijn zichtbaar in beleidsvoornemens in het schoolplan	✓
		2. Het schoolplan bevat een schoolvisie over de realisatie van missie en visie Librijn	✓
De visie van Librijn wordt door de stakeholders onderschreven.	Ouderenquête Onderzoek Stakeholders	3. Ouders geven aan de visie op openbaar onderwijs te onderschrijven	80
		4. Stakeholders geven aan de Visie van Librijn te onderschrijven	80

Librijn in de omgeving

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
Samenwerken en afstemming met de Centra voor Jeugd en Gezin ten aanzien van de onderwijszorgvragen van leerlingen.	Samenwerking binnen Passend Onderwijs	1. Elke school realiseert in samenwerking met het SWV Passend Onderwijs en Jeugdzorg een gecoördineerde aanpak van (onderwijs)zorgvragen	✓
Strategische allianties vormen met de kinderopvangorganisaties inzake samenwerking met NSO/KDV/PSZ	Strategische samenwerking met besturen voor kinderopvang	2. Het bestuur realiseert twee IKC's in Delft 3. 70% van de scholen heeft een samenwerking met een PSZ of KDV	✓ 80%
Librijn geeft invulling aan het gemeentelijk beleid	OAB beleid	4. OAB scholen realiseren OAB ondersteuning	✓ ✓

	Beleid sport en bewegen	5. Scholen stimuleren sport en bewegen	
Een goede spreiding van openbaar onderwijs te handhaven met een gevarieerd aanbod van onderwijsconcepten en vormgeving in scholen.	Spreiding scholen Aanbod onderwijsconcepten	6. Er is een openbare school op loop-/fietsafstand 7. In elke gemeente is een keuze uit onderwijsconcepten	√ √

Onderwijs

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
Realiseren van veilige leeromgeving en stimulerend Pedagogisch klimaat	Borgen van een veilig, stimulerend, leer en schoolklimaat. Internet en sociale media worden als onderdeel van het leer en schoolklimaat gezien.	1. Elke school heeft een actief beleid ten aanzien van het realiseren van een veilig schoolklimaat 2. Elke school heeft een geactualiseerd pestprotocol of sociaal veiligheidsbeleid 3. Elke school heeft een ICT beleidsplan en gedragscode voor het gebruik van ICT en sociale media	√ √ √
Hoge opbrengsten en goede kwaliteitszorg	Cognitieve en sociale competenties van leerlingen worden systematisch gevolgd. Er zijn duidelijke streefdoelen en normen op alle leergebieden. Elke school voldoet aan de gestelde Librijn norm.	4. De school meet cognitieve en sociale competenties en legt deze vast in Parnassys 5. In de managementcontracten zijn streefdoelen opgenomen voor alle leergebieden 6. Scholen voldoen aan de voor hen gestelde norm	√ √ √
Doorgaande lijn	Doorgaande lijn is aanwezig	7. Scholen realiseren een doorgaande lijn met de PSZ en het KDV 8. Librijn ontwikkelt beleid om de doorlopende leerlijn naar het VO te bevorderen 9. Scholen volgen de schoolloopbaan van uitgestroomde leerlingen gedurende drie jaar	√ √ √
Zorgverbreding	Passend Onderwijs	10. Basisscholen realiseren naast de basiszorg minimaal één specifiek aanbod voor onderwijszorg waarbij vanuit het bestuur gestuurd wordt op een grote diversiteit in het aanbod.	80%

Medewerkers

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
Librijn realiseert goed werkgeverschap	Er is een open en transparante sfeer in de teams De medewerkers worden voldoende gefaciliteerd Medewerkers ervaren de werkdruk als werkbaar	1. Medewerkers geven aan dat men de sfeer in hun team als open en transparant ervaart 2. Medewerkers ervaren de faciliteiten t.b.v. het uitvoeren van het werk als voldoende 3. Medewerkers ervaren de faciliteiten t.b.v. hun professionele ontwikkeling als voldoende 4. Medewerkers ervaren voldoende mogelijkheden t.a.v. het omgaan met de werkdruk.	90% 90% 90% 90%
Medewerkers zijn toegerust voor hun taak en werken aan het vergroten van hun professionele kwaliteit	Scholingsplan Verantwoording scholing Gevolgde scholing	5. Elke school stelt jaarlijks een scholingsplan voor de medewerkers op 6. Het bestuur draagt zorg voor een scholingsplan voor directieleden 7. Elke medewerker heeft een geactualiseerd bekwaamheidsdossier 8. Elke medewerker volgt eens in de twee jaar een individueel bij- en nascholing 9. De kwaliteit van invalleerkrachten is hoog, er is een specifieke gespreks- en beoordelingscyclus	v v v v v
Librijn levert een bijdrage aan de opleiding van jonge leerkrachten via het bieden van stageplaatsen en LIO plaatsen en het begeleiden van studenten	Convenant Pabo's Begeleiding Studenten Pabo Begeleiding startende leerkrachten	10. Er is een convenant met Pabo van de Haagse Hogeschool en de Hogeschool Rotterdam 11. Elke school heeft een opgeleide coach voor Pabo studenten 12. Elke school heeft een begeleidingsprogramma voor startende leerkrachten	v v v
Er wordt in een samenwerkingsverband met het openbaar onderwijs Den Haag en de afd. Pabo van de Haagse	Project Versterking Samenwerking 'Opleidingsschool'	13. De doelen uit het convenant samenwerkingsschool worden gerealiseerd	-

Hogeschool een aanbod gerealiseerd voor de scholing van (startende) leerkrachten.			
---	--	--	--

Huisvesting

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
Leegstand in locaties wordt tegengegaan, gestreefd wordt naar een efficiënte bezetting en een doelmatig onderhoudsbeleid.	IHP Tanthof Delft Leegstand lokalen Onderhoudsbeleid	1. Er is een IHP voor de wijk Tanthof Delft 2. De leegstand in de scholen is < 8% 3. Er wordt een duurzaam meerjaren onderhoudsplan voor de scholen ontwikkeld en uitgevoerd 4. Er is een (investerings)plan ter vergroting van de duurzaamheid van gebouwen en installaties	✓ 80% ✓ ✓
In het kader van het integraal huisvestingsplan ontwikkelen van plannen t.b.v. vernieuwing van scholen.	Nieuwbouw of grootschalige renovatie	5. Het bestuur plant en realiseert nieuwbouw a. 't Prisma, Rijswijk b. Montessorischool Jan Vermeer (MD-Laan) Delft c. In samenwerking met de gemeenten ten behoeve van de integrale kindcentra	✓ 80% -
Ontwikkelen en vernieuwen ICT visie en het bijbehorend beleids- en investeringsplan	ICT Beleidsplan	6. ICT beleidsplan op Librijn niveau	✓

Financiën

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
De financiële exploitatie is in evenwicht	Begroting Begrotingsrealisatie	1. De begroting kent een nul resultaat 2. De begroting wordt gerealiseerd conform afspraak 3. De realisatie wijkt maximaal 1% af van de begrootte baten	✓ ✓ ✓
Het marktaandeel leerlingen in het Basisonderwijs wordt behouden of vergroot	Marktaandeel BO op 1 oktober	4. Librijn heeft in Rijswijk een marktaandeel > 28,5% 5. Librijn heeft in Delft een marktaandeel > 28%	✓ ✓ ✓

		6. Het marktaandeel blijft gelijk of stijgt t.o.v. het gemiddelde over de afgelopen drie jaar	
--	--	---	--

Organisatie: bestuur, toezicht en verantwoording

Doel	Prestatie-indicator	Norm	Status 2018
De code 'goed bestuur' is leidend, het interne toezichtskader wordt verder uitgewerkt en geïmplementeerd	Versterking kwaliteit intern toezicht Bestuur en Raad van Toezicht	1. De Raad van toezicht realiseert het toezicht op basis van het toezichtkader Raad van toezicht 2. Het bestuur realiseert de 'Code goed bestuur' 3. Het bestuur participeert in de collegiale bestuursvisitatie van de PO-Raad	✓ ✓ ✓
Onderzoek naar mogelijke strategische allianties in bestuurssamenwerking.	Strategische samenwerking met ander (school)bestuur	4. Het bestuur realiseert 2 nieuwe samenwerkingsprojecten	✓
De openbare verantwoording t.a.v. realisatie van strategische doelen en resultaten wordt vergroot.	Jaarevaluatie scholen Jaarverslag Librijn Vensters voor PO	5. In de jaarevaluatie van de school is informatie opgenomen over de inspectiearrangement, de doorstroom naar het VO en de resultaten op de eindtoets BO 6. Het jaarverslag Librijn bevat informatie over onderwijsresultaten en realisatie strategische doelen 7. Librijn publiceert basisgegevens kwaliteit in Vensters op PO	✓ ✓ ✓

Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na verwerking resultaatbestemming)

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1.517.235		1.472.517	
<i>Totaal vaste activa</i>		1.517.235		1.472.517
Viottende activa				
Vorderingen	1.344.908		1.031.547	
Liquide middelen	3.939.921		4.005.985	
<i>Totaal viottende activa</i>		5.284.829		5.037.532
TOTAAL ACTIVA		6.802.064		6.510.049
PASSIVA				
Eigen vermogen	2.572.994		3.207.148	
Voorzeringen	2.074.811		1.293.727	
Langlopende schulden	10.093		12.268	
Kortlopende schulden	2.144.166		1.996.906	
TOTAAL PASSIVA		6.802.064		6.510.049

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen OCW	17.766.418		16.072.809		16.514.238	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	317.194		223.759		294.325	
Overige baten	576.588		314.196		580.759	
Totaal baten	18.660.200		16.610.764		17.389.322	
Lasten						
Personeelslasten	15.430.536		13.927.632		14.052.542	
Afschrijvingen	342.155		368.168		338.431	
Hulpsvestingslasten	2.148.927		1.384.320		1.527.664	
Overige lasten	1.369.026		1.201.855		1.356.136	
Totaal lasten	19.290.644		16.861.975		17.274.773	
Saldo baten en lasten	-630.444		-251.211		114.549	
Financiële baten en lasten						
Financiële baten	494		5.000		3.055	
Financiële lasten	4.204		4.000		4.106	
Saldo financiële baten en lasten	-3.710		1.000		-1.051	
Totaal resultaat	-634.154		-250.211		113.498	

KASSTROOMOVERZICHT 2018

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-630.444		114.549
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
- Afschrijvingen	342.155		338.431	
- Mutaties voorzieningen	781.084		-6.018	
- Afschrijvingen op desinvesteringen	-5.619		-187.240	
Totaal van aanpassingen		1.117.620		145.173
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
- Overige vorderingen	-280.128		319.730	
- Debiteuren	-33.233		-28.590	
- Overige kortlopende schulden	184.206		218.616	
- Crediteuren	-36.946		23.676	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal		-166.101		533.432
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		321.075		793.154
Ontvangen interest		494		3.055
Betaalde interest		4.204		4.106
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		317.365		792.103
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-395.449		-306.623	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	14.195		214.631	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-381.254		-91.992
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	-2.175		-1.816	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-2.175		-1.816
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Mutatie liquide middelen		-66.064		698.293
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	4.005.985		3.307.692	
Mutatie boekjaar liquide middelen	-66.064		698.293	
Stand liquide middelen per 31-12		3.939.921		4.005.985

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2018

ALGEMEEN

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). Op basis hiervan wordt de jaarrekening zoveel mogelijk overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek opgesteld. In het kader hiervan worden de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) met in het bijzonder hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen (RJ 660) toegepast en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. Tevens worden de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT) toegepast.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de Stichting zullen toevloeien.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen investeringssubsidies en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarden. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn	afschrijvings- percentage	activerings- grens
	in maanden	per jaar	in €
Installaties	120	10%	1.000
Apparatuur	60	20%	1.000
ICT en computers	60	20%	1.000
Inventaris en meubilair	240	5%	1.000
Leermiddelen	96	12,5%	1.000
Overige activa	60	20%	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien er sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve(s) en bestemmingsreserve(s) en/of -fonds(en). De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur zijn aangebracht. Het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve moeten worden vermeld, alsmede het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht. De reservering nulmeting is gevormd in 2006. In dat jaar is de inventaris getaxeerd en is de waarde van de inventaris onder de materiële vaste activa geïnvesteerd. Op hetzelfde moment is de waarde

ook opgevoerd als reservering nulmeting. De afschrijving van de investering wordt ook ten laste gebracht van de reservering nulmeting. De reserve zorg is gevormd vanuit de middelen van het opheffen van de oude samenwerkingsverbanden. Het doel is om de middelen in te zetten voor extra zorg aan leerlingen in welke vorm ook.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg zijn van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De voorziening jubilea is opgenomen tegen contante waarde.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt, onder meer, rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening groot onderhoud

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Schattingwijziging dotatie voorziening groot onderhoud.

Tot 1 januari 2018 werd er jaarlijks € 545.000 gedoteerd aan de voorziening groot onderhoud op basis van meerjarenonderhoudsplannen. Door herijking van de meerjarenonderhoudsplannen en aanpassing in de categorisering van het onderhoud (groot-, klein- en regulier onderhoud) sluit deze beter aan op de voorschriften zoals vermeld in de RJ. Het effect met betrekking tot de huidige periode (31 december 2018) is verwerkt in de staat van baten en lasten; het effect op toekomstige perioden wordt verwerkt in de staat van baten en lasten van die toekomstige perioden. Het negatieve effect van deze schattingswijzigingen op het resultaat en op het eigen vermogen over het boekjaar 2018 bedraagt € 664.074.

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief

aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening, naar verwachting, noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Onder deze post vallen, onder meer, vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdrage

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Publiekrechtelijke rechtspersoon de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door Stichting ABP of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'.

De beleidsdekkingsgraad komt eind 2018 uit op 103,8%. Eind januari 2019 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 103,1%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 110% zijn.

De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

Materiële vaste activa	Gebouwen	inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 01-01-2018				
Verrijgings- of vervaardigingsprijs				
	88.734	3.455.220	1.342.552	4.886.506
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	46.250	2.329.376	1.038.363	3.413.989
Materiële vaste activa per 01-01-2018	42.484	1.125.844	304.189	1.472.517
Verloop gedurende 2018				
Investeringen	27.172	302.743	65.534	395.449
Desinvesteringen	-	-	14.195	14.195
Afschrijvingen	13.239	253.330	75.586	342.155
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	5.619	5.619
Mutatie gedurende 2018	13.933	49.413	18.628	44.718
Stand per 31-12-2018				
Verrijgings- of vervaardigingsprijs				
	115.906	3.757.963	1.393.891	5.267.760
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	59.489	2.582.706	1.108.330	3.750.525
Materiële vaste activa per 31-12-2018	56.417	1.175.257	285.561	1.517.235

De toename van de materiële vaste activa wordt mede veroorzaakt door aanschaf van meubilair € 145.294 op Steenvoordeschool, de Wethouder brederodeschool en Montessorischool Parkrijk. Aan ICT middelen is € 130.084 geïnvesteerd.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

Viottende activa

Vorderingen	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Debiteuren	61.823		28.590	
OCW	933.245		609.933	
Gemeenten	63.687		136.369	
Personeel	548		-	
Overige vorderingen	167.830		120.010	
<i>Subtotaal vorderingen</i>		<u>1.227.133</u>		<u>894.902</u>
Vooruitbetaalde kosten	88.696		91.377	
Te ontvangen interest	403		3.055	
Overige overlopende activa	28.676		42.213	
<i>Overlopende activa</i>		<u>117.775</u>		<u>136.645</u>
Totaal Vorderingen		<u>1.344.908</u>		<u>1.031.547</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar .

De vordering OCW is gestegen doordat het totale bedrag aan Rijksbijdrage is gestegen. En omdat we e meer middelen hebben ontvangen voor de opvang van nieuw komers.Zie uitsplieing OCW subsidie.

De overige vordering bestaat uit de borgsommen (€ 166.950) (2017: € 118.650) die zijn betaald aan Snappet. De contracten met Snappet kunnen jaarlijks worden opgezegd.

Liquide middelen	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	133		1	
Tegoeden op bankrekeningen	3.939.788		4.005.984	
Totaal liquide middelen		<u>3.939.921</u>		<u>4.005.985</u>

Passiva

Eigen vermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve (publiek)	2.901.664	-600.247	-	2.301.417
Bestemmingsreserves (publiek) reserve zorg	140.740	-	-	140.740
Bestemmingsreserves (publiek) reserve nulmeting	164.744	-33.907	-	130.837
Totaal Eigen vermogen	3.207.148	-634.154	-	2.572.994
Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
	€	€	€	€
Reserve Zorg	140.740	-	-	140.740
Reserve nulmeting	164.744	-33.907	-	130.837
Totaal bestemmingsreserves publiek	305.484	-33.907	-	271.577

Het eigen vermogen is gedaald door de eenmalige extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming van het resultaat
Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

	Resultaat 2018		
	€	€	€
Algemene reserve (publiek)			-600.247
<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
Reserve zorg		-	
Reserve nulmeting		-33.907	
Totaal bestemmingsreserves publiek		-33.907	
<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			-33.907
Totaal resultaat		-634.154	

Voorzieningen	Stand per 01-01-2018	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Stand per 31-12-2018	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
Personele voorzieningen	221.297	166.254	16.121	38.228	333.202	166.519	77.474	89.209
Voorzieningen voor groot onderhoud	1.072.430	1.101.098	431.919	-	1.741.609	193.008	670.902	877.699
Totaal Voorzieningen	1.293.727	1.267.352	448.040	38.228	2.074.811	359.527	748.376	966.908

Toelichting voorziening groot onderhoud:

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties, en is nagenoeg geheel langlopend.

Kortlopend is een bedrag van € 193.008 (2017: € 434.578)

De voorziening onderhoud is verhoogd omdat er een eenmalige dotatie is gedaan, in verband met aanpassing van de schatting van van de voorziening. De extra dotatie is eenmalig € 664.170.

Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2018	Dotatie 2018	Onttrekking 2018	Vrijval 2018	Stand per 31-12-2018	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€
Duurzame Inzetbaarheid	29.319	6.897	-	7.776	28.440	3.115	25.325	-
Jubileumuitkeringen	191.978	34.208	16.121	30.452	179.613	38.255	52.149	89.209
Langdurig zieken	-	125.149	-	-	125.149	125.149		
Totaal personele voorzieningen	221.297	166.254	16.121	38.228	333.202	166.519	77.474	89.209

Toelichting jubileumvoorziening:

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend. € 38.255 (2017:€ 35.595) heeft een looptijd korter dan 1 jaar. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, bijkans en leeftijden. Bij de bepaling van de voorziening zijn de volgende grondslagen gehanteerd. Disconteringsvoet 2% gebaseerd op wettelijke niet handels transacties en een vertrekans van 10,3% wat het 5 jaars gemiddelde is over afgelopen 5 jaar bij Librijn.

Toelichting duurzame inzetbaarheid

Volgens de CAO kunnen medewerkers hun duurzame inzetbaarheid sparen als er een overeenkomst is afgesloten met de werkgever. Daarin is opgenomen hoe de dagen worden gespaard en hoe die worden opgenomen. Op basis van het huidige salaris en de gespaarde uren wordt de voorziening gevormd.

Toelichting langdurig zieken

Er wordt een voorziening gevormd voor alle medewerkers die op 31 december ziek zijn en waarvoor wordt ingeschat dat ze uiteindelijk instromen in de WIA. De inschatting wordt gedaan op basis van de plannen van aanpak van die persoon. Voorzien wordt de salariskosten tot het moment van ontslag.

Langlopende schulden

	Stand per 01-01-2018	Aangesa- e lening in 2018	Aflossing in 2018	Stand per 31-12-2018	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€
Overige langlopende schulden	12.268	-	2.176	10.093	3.871	3.610	3.610
Totaal Langlopende schulden	12.268	-	2.176	10.093	3.871	3.610	3.610

Overige langlopende schulden

	Stand per 01-01-2018	Aangesa- e lening in 2018	Aflossing in 2018	Stand per 31-12-2018	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€
Spaarverlof (langlopend)	4.740	-	1.523	3.218	3.218		
Vooruitontvangen investeringssubsidies	7.528	-	653	6.875	653	2.612	3.610
Totaal overige langlopende schulden	12.268	-	2.176	10.093	3.871	2.612	3.610

Kortlopende schulden

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	€	€	€
Crediteuren	164.532		201.478	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	629.741		547.811	
Schulden terzake van pensioenen	159.538		152.157	
Kortlopende overige schulden	-		12.127	
Subtotaal kortlopende schulden		953.811		913.573
Vooruit ontvangen subsidies OCW	388.111		157.293	
Vooruit ontvangen bedragen	19.045		45.169	
Vakantiegeld en vakantiedagen	440.276		413.122	
nog te besteden subsidies	21.831		133.271	
nog te besteden ouderbijdrage	26.597		27.025	
nog te besteden overblijfgelden	158.221		162.704	
nog te besteden gemeente subsidies	17.547		15.481	
nog te betalen afdracht huur gemeente	51.954		80.049	
Overige overlopende passiva	64.773		49.219	
Overlopende passiva		1.190.355		1.083.332
Totaal Kortlopende schulden		2.144.166		1.996.905

De kortlopende schulden zijn hoger door stijging van de salarissen, waardoor pensioenpremies en kosten voor vakantiegeld zijn gestegen. en door toename van de reservering middelen voor scholing.

De toename in de vooruitontvangen subsidies betreffen voornamelijk de subsidies van de zij-instromer (€ 26.000), teambeurs (€ 66.000) en de prestatiebox middelen (€ 130.000). Die laatste is vooral gestegen doordat er in 2018 een groter deel van het jaarbudget is overgemaakt.

De overige overlopende passiva betreffen kosten waarvoor de facturen nog moeten worden ontvangen, zoals accountantskosten, overblijfskosten, en energiekosten.

Risico's financiële middelen

Om de risico's op de financiële middelen te beheersen heeft Librijn een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

Librijn zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan mede uit vordering op overheden of uitvoerende instanties, hierbij loopt Librijn geen kredietrisico.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien Librijn geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

Librijn loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er wordt een kleine negatieve kasstroomverwachting voor het komende jaar. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Omschrijving	Periode van t/m	Loop- tijd Mdn	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 - 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €	Bedrag totaal €
1	huur kantoorruimte	2015- 2020	60	46.634	46.634	0	93.268
2	energie - gas	2015- 2020	60	128.464	128.464	0	256.928
3	energie - electra	2015- 2020	60	78.741	78.741	0	157.482
4	glasvezelnet	2005- 2020	182	9.894	9.894	0	19.788
5	schoonmaak	2017- 2019	24	384.424	0	0	384.424
6	huur schoollocatie	2011- 2050	80	23.874	95.496	644.598	763.968
7	huur kopieermachines	2017- 2022	60	42.863	85.726	0	128.589
8	uitbesteding administratie	2019- 2020	24	73.296	73.296	0	146.592
9	onderhoud veiligheidsinstallaties	2017- 2020	48	31.715	31.715	0	63.430
10	inzameling bedrijfsafval	2017- 2020	36	23.978	11.989	0	35.967
11	ICT netwerkbeheer	2017- 2019	24	41.573	0	0	41.573

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

Rijksbijdragen	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Rijksbijdragen						
Rijksbijdrage OCW	16.166.079		14.958.894		15.396.692	
Totaal Rijksbijdrage	16.166.079		14.958.894		15.396.692	
Overige subsidies						
Overige subsidies OCW	544.617		575.271		447.307	
Totaal overige subsidies	544.617		575.271		447.307	
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		1.055.722		538.644		670.239
Totaal Rijksbijdragen	17.766.418		16.072.809		16.514.238	

Toelichting:

De rijksbijdrage is gestegen door extra toewijzing van het ministerie voor salariseisen en werkdrukmiddelen. Ook is het aantal leerlingen die worden bekostigd toegenomen.

De ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV is gestegen doordat het samenwerkingsverband Delft middelen (€50 per leerling) voor lichte ondersteuning heeft toegekend. Daarnaast is de Eisenburg flink gegroeid en hiervoor zijn extra groeimiddelen ontvangen van SPPOH.

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen - bijdragen en -subsidies	317.194		223.759		294.325	
Totaal Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	317.194		223.759		294.325	
Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	317.194		223.759		294.325	

Toelichting:

De gemeentelijke subsidies zijn licht gestegen, maar daar was een daling in voorzien, vanwege het wegvallen van de gemeentelijke Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) subsidie. Omdat er geen nieuwe OAB regeling was, konden de middelen nog een schooljaar doorlopen.

Overige baten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Verhuur	133.718		83.283		141.458	
Detachering personeel	-		-		52.738	
Ouderbijdragen+ overblijfgelden	234.220		198.850		217.803	
Overige	208.650		32.053		168.759	
Totaal overige baten	576.588		314.196		580.758	

Toelichting:

De overige baten betreft inkomsten van oudercommissies vergoeding kinderopvangorganisatie voor gebruikskosten, vrijval en inkomsten voor uitvoeren van arrangementen.

Lasten

Personeelslasten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
Lonen en salarissen	10.651.562		12.870.741		9.864.430	
Sociale lasten	1.597.047		-		1.456.479	
Premies Participatiefonds	477.286		-		349.326	
Pensioenpremies	1.399.458		-		1.329.680	
Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		14.125.353		12.870.741		12.999.915
Overige personele lasten						
Dotaties personele voorzieningen	166.254		50.000		48.293	
Overige	1.388.827		1.006.891		1.057.421	
Totaal overige personele lasten		1.555.081		1.056.891		1.105.714
Ontvangen uitkeringen personeel						
Overige uitkeringen personeel	249.898		-		53.087	
At: Ontvangen uitkeringen personeel		249.898		-		53.087
Totaal personele lasten		15.430.536		13.927.632		14.052.542

Gemiddeld aantal werknemers

Het aantal werknemers bedraagt 295 ultimo 2018 (2017: 275).

Het aantal FTE bedraagt in 2018: 211 (2017: 201)

De personele kosten zijn gestegen door een stijging van het de bezetting met 7,5 fte op jaarbasis door inzet van de werkdrukmiddelen en dat kost ruim € 500.000. Daarnaast zijn de gemiddelde salariskosten gestegen met € 3.051 per fte, dus een verhoging van ruim € 635.000. In de begroting was geen rekening gehouden met deze extra middelen. De overige personele lasten zijn hoger dan vorig jaar en de begroting door een dotatie van € 125.000 aan de voorziening langdurige zieke. En doordat we meer middelen hebben uitgegeven aan Inhuur van leerkrachten.

De overige personele kosten bestaan voornamelijk uit kosten voor deskundigheidsbevordering, inhuur personeel en kosten voor schoolbegeleiding.

Afschrijvingen	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Afschrijvingen op materiële vaste activa	342.155		368.168		338.431	
Totaal afschrijvingen		342.155		368.168		338.431

Huisvestingslasten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Huur	65.645		73.500		95.669	
Onderhoudslasten (klein onderhoud)	208.850		22.583		102.699	
Energie en water	238.813		263.570		269.159	
Schoonmaakkosten	418.738		369.675		389.145	
Belastingen en heffingen	21.248		24.950		21.197	
Dotatie onderhoudsvoorziening	1.101.098		545.000		545.004	
Overige (vuilafvoer, beveiliging)	94.535		65.042		104.791	
Totaal huisvestingslasten		2.148.927		1.364.320		1.527.664

De huisvestingskosten zijn hoger dan vorig jaar en hoger dan begroot vooral door een eenmalige extra dotatie aan de voorziening grootonderhoud van € 664.074, vanwege herijking van het MJOP op basis van nieuwe inzichten (schouwing) en toepassing van RJ grondslag

De onderhoudskosten zijn hoger dan vorig jaar omdat we een aantal jaarlijkse lasten in 2018 (€ 107.980) niet via de voorziening hebben laten lopen maar direct in de kosten hebben genomen aangezien het klein regulier onderhoud betrof. De dotatie aan de voorziening is met eenzelfde bedrag verlaagd.

Overige lasten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Administratie en beheerlasten		172.566		161.054		169.687
Inventaris en apparatuur		68.089		15.972		33.128
Leer- en hulpmiddelen		593.193		557.403		590.919
Overige (kosten ouderraad, gmr, overblijven reproductiekosten)		535.179		467.426		562.402
Totaal overige lasten		1.369.027		1.201.855		1.356.136

De overige lasten zijn hoger dan vorig jaar doordat we voor de nieuwe school Parkrijk veel kleine inventaris hebben aangeschaft (35,741) en die aanschaf was ook niet begroot.

Specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants-honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

De vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2018 (2017) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2018 (2017), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2018 (2017) zijn verricht.

	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Controle van de jaarrekening		52.296		31.000		30.129
		52.296		31.000		30.129

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Financiële baten en lasten

Financiële baten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		494		5.000		3.055
Totaal financiële baten		494		5.000		3.055

Financiële lasten	2018		Begroot 2018		2017	
	€	€	€	€	€	€
Rentelasten en soortgelijke lasten		4.204		4.000		4.106
Totaal financiële lasten		4.204		4.000		4.106

VERBONDEN PARTIJEN

De transacties tussen de Instelling en de met haar verbonden partijen zijn:

Verbonden partij	Transactie	2018	2017
		€	€
Stichting PPO Delftlanden	Middelen voor zorg	639.144	387.368
Stichting PPO Haaglanden	Middelen voor zorg	416.578	282.853
Stichting BSH "Het Kristal"	Gebruik van gebouw	29.815	26.873
VVE Schoolruimte BS Poptahof Noord	Gebruik van gebouw	36.889	33.630
		<u>1.138.904</u>	<u>745.574</u>

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum	
lerarenbeurs 2017-2018	7/637/16157	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/611/13888	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/614/14144	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/563/11263	28-08-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/663/18364	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/676/19465	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/671/19057	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/591/10075	24-07-2017	Ja
lerarenbeurs 2017-2018	7/630/15426	niet bekend	Ja
lerarenbeurs 2016-2019	6/591/20801	23-07-2018	Nee
lerarenbeurs 2018-2019	6/621/24614	23-07-2018	Nee
lerarenbeurs 2018-2019	6/636/25508	23-07-2018	Nee
lerarenbeurs 2018-2019	6/594/21983	23-07-2018	Nee
lerarenbeurs 2018-2019	6/607/23564	23-07-2018	Nee
leerbeurs 2018-2021	TEAM18047	26-11-2018	Nee
leerbeurs 2018-2021	TEAM18048	26-11-2018	Nee

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2018

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand 1-1-2018	Ontvangen in 2018	Lasten in 2018	Te verrekenen ultimo 2018
	Kenmerk	Datum							
			€	€	€	€	€	€	€
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand 1-1-2018	Ontvangen in 2018	Lasten in 2018	Stand ultimo 2018	Saldo nog te betalen ultimo 2018
	Kenmerk	Datum								
			€	€	€	€	€	€	€	€
Totaal			-	-	-	-	-	-	-	-

Uitsplitsing OCW subsidies

Ministerie van OCW

Overlopende post lumpsom	Bekostigings jaar	Beschikking (nummer en datum)	Bedrag	Toegerekend	Ontvangen	Te vorderen
			beschikking	t/m jaar 2018	t/m jaar 2018	31-12-2018
			€	€	€	€
Personeel	2018/2019	2018/21003330 - 22.10.2018	11.123.330	4.634.721	3.843.111	791.610
Impuls	2018/2019	2018/21003330 - 22.10.2018	227.815	94.923	78.710	16.213
bekostiging 2e jr asielzkr	2018/2019	2019/21068248 - 22.01.2019	3.325	3.879	3.325	554
Bijz.bek.vreemdeling	2018/2019	2019/21068248 - 22.01.2019	112.687	237.555	112.687	124.868
Totaal OCW			11.467.157	4.971.078	4.037.833	933.245

GEMEENTE SUBSIDIES

2018

	beschikking nummer	Begin balans	toegewezen bedrag 2018	Mutaties		Nog te ontvangen	Overloop
				ontvangen	besteed / afgerekend		
Delft							
schakelklas 2017	2946118	5.000,00	-	-	5.000,00	-	
VVE 2018 jan-juli	3168820	-	40.110,00	40.110,00	40.110,00	-	
OAB thema's 2018 jan-juli	3168820	-	13.429,19	13.429,19	13.429,19	-	
schakelklas 2018 jan-juli	3168820	-	56.000,00	56.000,00	56.000,00	-	
VVE 2018 aug-dec	3774242	-	28.650,00	28.650,00	28.650,00	-	
OAB thema's 2018 aug-dec	3774242	-	9.592,28	9.592,28	9.592,28	-	
schakelklas 2018 aug-dec	3774242	-	40.000,00	40.000,00	40.000,00	-	
bewegingsonderwijs 2017-2018 deel 2018	3145022	-	27.309,81	27.309,81	27.309,81	-	
bewegingsonderwijs 2018-2019 deel 2018	3801461	-	21.459,49	21.459,49	21.459,49	-	
subsidie tijdelijk aanwettende v. Schatkaart	3644161	-	37.637,90	-	37.637,90	37.637,90-	
prestatiesubsidie Talent Stage	3800264	-	5.082,00	5.082,00	-		5.082,00
vervangen brandmeldinstal. Jan Vermeer MD	3137866	12.747,47	25.494,95	-	12.747,47	25.494,94-	
brandwerende scheiding Jan Vermeer MD	3609057	-	10.231,76	10.231,76	10.231,76	-	
verbouwing IKC Roland Holstlaan	3170208	134.762,75	814.710,92	390.510,91	255.748,16	-	

WNT-VERANTWOORDING 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2018
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 146.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2018.

WNT-VERANTWOORDING 2018

De WNT is van toepassing op Stichting Librijn. Het voor Stichting Librijn toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000. Het betreft onderwijs klasse D.

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris

Aanhef	Mevrouw	De heer
Voornamen	M.J.	A.H.
Tussenvoegsel		van der
Achternaam	Veldhuis-van der Broek	Leij

Functievervulling in verslagjaar (2018)

Functie(s)	directeur-bestuurder	directeur-bestuurder
Aanvang functie	01-01	15-10
Afloop functie	15-10	28-10
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	0,700
Dienstbetrekking	Ja	Ja

Bezoldiging in verslagjaar (2018)

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	73.864	2.920
Beloningen betaalbaar op termijn	11.287	380
Subtotaal bezoldiging	85.151	3.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		-
Totale bezoldiging	85.151	3.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	115.583	3.920
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt

Gegevens in vorig verslagjaar (2017)

Aanvang functie	01-09	08-07
Afloop functie	31-12	31-08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	0,700
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	28.058	7.998
Beloningen betaalbaar op termijn	4.535	1.220
Totale bezoldiging	32.593	9.218
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	47.129	20.860

Toelichting

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

WNT-Verantwoording 2018

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functieervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functieervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris	
Aanhef	De heer
Voorletters	J.J.
Tussenvoegsel	van
Achternaam	Loon
Functieervulling	
Functie(s)	directeur/bestuurder
Aanvang functieervulling in verslagjaar	29-10-18
Afloop functieervulling in verslagjaar	31-12-18
Aantal maanden in verslagjaar (mndn)	2
Aantal maanden in vorig verslagjaar (mndn)	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in verslagjaar	182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	50.600
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum in verslagjaar	50.600
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief in verslagjaar lager dan het maximum uurtarief	Ja
Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	38.271
Uitgekeerde bezoldiging in vorig verslagjaar	-
Uitgekeerde bezoldiging gehele tijdvak 1 t/m 12 maanden	38.271
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging exclusief BTW	38.271
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt
Toelichting	

WNT-VERANTWOORDING 2018

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthouder					
Aanhef	De heer	Mevrouw	Mevrouw	Mevrouw	De heer
Voorletters	A.L.	C.	A.C.B.	Y.G.	G.P.E.
Tussenvoegsel	van		ten	van	
Achternaam	Kempen	Looij	Holler	Hoof	Lubbers

Functievervulling in verslagjaar (2018)

Funcie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2018)

Bezoldiging	550	550	550	550	550
Subtotaal bezoldiging	550	550	550	550	550
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag					
Totale bezoldiging	550	550	550	550	550
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering					
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling					
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan					

Gegevens in vorig verslagjaar (2017)

Funcie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-11	01-11
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging in 2017	550	550	550	135	135
Totale bezoldiging	550	550	550	135	135
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	25.150	14.100	14.100	2.356	2.356

Toelichting

* Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post '1.2.2 Overige vorderingen'

WNT-VERANTWOORDING 2018

Uitkering w egens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met dienstverband

Leidinggevende topfunctionaris

Aanhef	Mevrouw
Voorletters	M.J.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Veldhuis-van der Broek

Functievervulling in verslagjaar (2018)

Functie(s) bij beëindiging dienstverband	directeur-bestuurder
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Betreft de periode van vrijstelling werkzaamheden	16 oktober tot en met 31 december
Overeengekomen uitkering w egens beëindiging dienstverband	22.405
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Totale bezoldiging w egens beëindiging dienstverband	22.405
Waarvan betaald in 2018	22.405
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering w egens onverschuldigde betaling	nvt

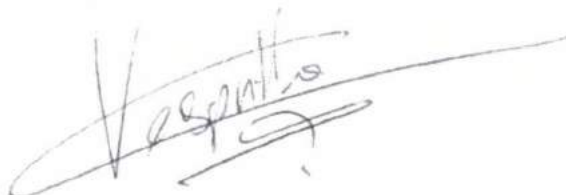
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDER EN TOEZICHTHOUDERS

Delft, 7 mei 2019

Stichting Librijn Openbaar Onderwijs
Vastgesteld door het bestuur

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Versprille', with a long horizontal stroke extending to the right.

C.C. Versprille

Goedgekeurd door Raad van Toezicht in vergadering
van 7 mei 2019

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'A.L. van Kempen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Mr. A.L. van Kempen
Voorzitter Raad van Toezicht

Overige gegevens

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Librijn

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Librijn (hierna 'de stichting') te Delft (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Librijn per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 de staat van baten en lasten over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Librijn zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Den Haag, 8 mei 2019

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's;
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuurgehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.